

Årsberättelse

2018

LJUSDAL
Juli 2018

Röda Korset agerade snabbt när Sverige drabbades av stora skogsbränder. Vi gav första hjälpen, krisstöd och samordnade allmänhetens stora engagemang.

774

lokalföreningar
i Sverige

94 500

månadsgivare

104

svenska delegater
i världen

 Svenska Röda Korset

Tack för att du visar medmänsklighet i ord och handling

Röda Korsets arbete spänner över ett brett fält. Det kan handla om allt från att visa medmänsklighet i det lilla till komplicerade insatser i naturkatastrofer och krig långt härifrån. Syftet är alltid detsamma, att lindra och förhindra utsatthet samt ge kraft och verktyg för återhämtning efter varje form av kris eller katastrof. Det vi gör till vardags, i lokalföreningar och bland volontärer är mycket betydelsefullt. Det är där de flesta möter oss och det formar bilden av Röda Korsets verksamhet och värdegrund.

VÅRT SAMHÄLLE FÖRÄNDRAS och därmed förutsättningarna för vårt arbete. Röda Korset är nu i färd med att stärka organisationen i Sverige, att analysera och fatta beslut om hur vi bäst kan stödja medmänniskor i vårt samhälle – i dag och i morgon. Vi arbetar med de behov vi ser omkring oss, vilket bland annat betyder att vi utvecklar och förbättrar vår krisberedskap. Behovet av det tydliggjordes inte minst i samband med de omfattande skogsbränderna under sommaren. Vi kunde ta flera steg framåt som organisation och visa vår stora kapacitet när den som mest behövdes. Vi kunde ge prov på snabb och effektiv samordning på alla nivåer. Totalt deltog mer än 600 av Röda Korsets egna frivilliga och mer än 6 000 spontanfrivilliga anmälde sig under insatsen. Som vår lokala rödakorssamordnare på plats i Färila, Åsa Älander, så kraftfullt sammanfattat det: ”Jösses, vad man kan åstadkomma när man drivs av samma mål.”

VI KRAFTSAMLAR NÄR så krävs. Vi hjälper människor att bryta ensamhet och isolering, vi utvecklar våra secondhandbutiker och vårt klimat- och hållbarhetsarbete. Vi erbjuder första hjälpen. Vi arbetar vidare med att utveckla vår direktdialogverksamhet med våra värvare, som ofta ger det första intrycket av Röda Korset och som är så otroligt viktigt.

Våra duktiga medarbetare och delegater kommer att fortsätta vara efterfrågade på den internationella arenan. Vi driver frågor om att stärka respekten för humanitär rätt, att kunna nå människor i yttersta nöd, att se till att människor har tillgång till rent vatten för att inte drabbas av ohälsa och undernäring. Vi betonar alltid vikten av tillit för, och resurser till, lokala humanitära organisationer. Organisationer som likt Röda Korset finns på plats såväl före, under, som efter kriser och katastrofer.

ALLT ARBETE SOM görs har stor betydelse och vi har inflytande. Vi har kommit långt, men vi har steg kvar att ta för att bli den självklart viktigaste humanitära aktören i Sverige. Inför vår Riksstämman 2019 har hela Röda Korset gemensamt arbetat fram vår strategiska inriktning till 2023, som stämman skall ta ställning till.

Tack för att du stödjer oss på det sätt som passar dig bäst och att du därmed visar medmänsklighet i ord och handling. ○

MARGARETA WAHLSTRÖM, **ORDFÖRANDE**
MARTIN ÄRNLÖV, **GENERALSEKRETERARE**

Svenska Röda Korset Årsberättelse 2018

Redaktör: Anna Lithander och Mia Sahl
Produktion: OTW
Tryck: Åtta45
Upplaga: 1 000 ex.
Omslagsbild: Marie Sparréus

Foto: Christian Andersson, Magnus Bergström, Roger Borgelid, Donald Boström, Corrie Butler, Andrea Ciresa, Niki Clark, Michael Drost-Hansen, Karl Anthony Ebol, Magnus Glans, Olle Hallberg, Anders Jansson, Petter Johansson, Maria Korkunc, Anna Lithander, Giampaolo Musumeci, Jorge Perez, Nicole Robicheau, Sofia Sabel, Shutterstock, Marie Sparréus, Tomas Årlemo.

Svenska Röda Korset
Hornsgatan 54
Box 17563
118 21 Stockholm
Tel: 08 452 56 00
info@redcross.se
www.redcross.se

Innehåll

s.4

Detta är vi

Läs mer om Röda Korsets arbetsområden, våra grundprinciper, vårt sätt att arbeta och hur vi är organiserade.

s.6

1

Verksamhetsberättelse

s.8

Kris och katastrof

Naturkatastrofer och konflikter präglade årets insatser. Även på hemmaplan ställdes vår krisberedskap på prov då delar av Sverige brandhärjades.

s.12

Hälsa och vård

Vårdprojekt i 14 länder har fått långsiktigt stöd. I vårt eget land kraftsamlade vi under året bland annat för asylsökandes rätt till vård.

s.16

Rätt till skydd

Insatserna för att minska väntetiden för familjer som vill återförenas har gett positivt resultat.

s.20

2

Hållbarhetsrapport

s.24

Ekologisk hållbarhet

Att långsiktigt verka för att bevara vår jords resurser är en viktig del av allt vi gör. Från inköp och upphandlingar till arbetet i krisdrabbade områden.

Norra Bangladesh drabbas hårt av översvämningar när de stora floderna årligen svämmar över. Röda Korset arbetar för att lokalsamhällen ska bli mer motståndskraftiga mot naturkatastrofer. Bataloc Sheik visar hur högt vattnet kan gå när det är som värst.

s.26

Social hållbarhet

Alla, oavsett kön, har lika värde och ska ha samma möjligheter, rättigheter och skyldigheter inom alla väsentliga områden i livet.

s.28

Ekonomisk hållbarhet

Kostnadseffektivt, transparent och långsiktigt. Så vill vi arbeta med insamling, förvaltning och insatser. Läs mer om vårt arbete mot korruption och vår inställning till etiskt ansvar.

s.32

3

Årsredovisning

s.33

Förvaltningsberättelse

s.40

Finansiella rapporter

s.44

Noter

s.54

Ledningsgrupp och styrelse

s.56

GRI-index

s.58

Tack!

Detta är vi

Röda Korset kämpar för att ingen människa ska lämnas ensam i en katastrof. Tillsammans med 190 andra nationella föreningar bildar vi världens främsta katastroforganisation.

Röda Korsets volontärer delar ut katastrofhjälp i Sydsudan.

774

lokalföreningar
i Sverige

12

miljoner volontärer
är engagerade i rödakors-
rörelsen världen över

191

nationella
rödakorsföreningar finns
globalt

Våra tre arbetsområden

Kris och katastrof

Röda Korset är världens främsta katastroforganisation. Tack vare miljoner lokala volontärer i Sverige och världen över kan vi snabbt vara på plats vid en kris eller katastrof för att hjälpa drabbade. Tillsammans kämpar vi för att ingen ska lämnas ensam i en katastrof.

Den internationella rödakors- och rödahalvmånerörelsen

- 191 nationella föreningar – en i nästan varje land på jorden.
- Internationella rödakors- och rödahalvmånefederationen, IFRC, har sitt säte i Schweiz och samordnar alla internationella uppdrag vid exempelvis akuta situationer.
- Internationella rödakorskommittén, ICRC, är rörelsens ansikte utåt i krig och konflikt. Ofta är ICRC den enda organisation som tillåts verka i konflikttrabbade områden.

Hälsa och vård

Vi kämpar för rätten till god och jämlik hälsa. Vi erbjuder sjukvård, aktiviteter som främjar hälsa och välmående samt ger psykosocialt stöd som hjälper människor att få en meningsfull vardag.

Rätt till skydd

Varje människa har rätt att söka skydd och varje barn har rätt att få leva med sin familj. Världen över kämpar Röda Korset för att återförena splittrade familjer, stötta människor på flykt och se till att människors rättigheter i krig och fångenskap respekteras.

Våra grundprinciper

Humanitet

Vi arbetar för att förhindra och lindra mänskligt lidande, skydda liv och hälsa och värna respekten för varje människas värde.

Opartiskhet

Vi hjälper nödställda oavsett nationalitet, etnisk tillhörighet, religion, samhällsställning eller politisk åsikt.

Neutralitet

Vi väljer inte sida i fråga om politik, etnisk tillhörighet, religion eller ideologi.

Självständighet

Vi agerar självständigt. På nationell nivå hjälper vi ibland staten på det humanitära området, men behåller ett oberoende som gör att vi alltid kan handla i enlighet med våra egna grundprinciper.

Frivillighet

Vi är en organisation som bygger på frivillighet utan eget vinstsyfte.

Enhet

I varje land finns bara en nationell rödakorsförening. Den ska vara öppen för alla och den humanitära verksamheten ska omfatta hela landet.

Universalitet

Våra nationella föreningar är jämlika och delar på ansvar och skyldigheter att bistå varandra.

Vårt uppdrag

Att förhindra och lindra mänskligt lidande, skydda liv och hälsa och säkerställa respekten för varje människas värdighet.

Vår organisation

Röda Korset är en allmännyttig ideell förening som grundades 1865. I dag är vi Sveriges största humanitära frivilligorganisation, med cirka 26 000 frivilliga i närmare 800 lokalföreningar, kretsar, spridda över hela landet. Svenska Röda Korset är en viktig förening i den internationella rödakorsrörelsen och en stor bidragsgivare till systerföreningar i andra länder.

Vårt strategiska arbetssätt

- Vi agerar handlingskraftigt och mänskligt i en samlad organisation.
- Vi arbetar målinriktat för att minska risker för att kris och katastrof ska uppstå.
- Vi stärker människors och samhällens motståndskraft mot kriser och deras återhämtningsförmåga efter kris.
- Vi förhindrar och lindrar lidande för människor som drabbas av kris och katastrof.
- Vi påverkar beslutsfattare till utsatta människors försvar och för att internationell rätt ska respekteras.

Vår finansiering

Röda Korsets verksamhet finansieras av offentliga bidrag samt gåvor från privatpersoner och företag. Läs mer i vår årsredovising på sid 38 och 46.

Hit går pengarna

45%

internationella insatser

37%

insatser i Sverige

12%

insamlingskostnader

6%

administration

Verksamhetsberättelse

Röda Korsets vision är att ingen ska lämnas ensam i en katastrof. Under 2018 fortsatte vi bistå människor utsatta för krig och katastrofer runt om i världen. I Sverige förstärktes vår krisberedskapsarbete liksom stödet till asylsökande och nyanlända.

150

verksamheter i Sverige riktar sig specifikt till ensamkommande barn och unga

17

miljoner människor i Syrien fick tillgång till rent vatten och toaletter tack vare bidrag från Röda Korset

6 000

personer anmälde sig under sommarens arbete med att släcka svenska skogsbränder

2018 i korthet

Juli

Mobilisering vid bränder

Sommarens värmebölja orsakar flera allvarliga skogsbränder i Sverige. Röda Korset får i uppdrag av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap att samordna alla frivilliginsatser och kanalisera allmänhetens vilja att hjälpa till. Fler än 6 000 personer anmäler intresse att bistå och omkring 1 000 kommer att delta. Många företag engagerar sig för att hjälpa till med transport, lager och mat – värdet på stödet uppgår till två miljoner kronor. **Läs mer på sidan 8**

September

Rent vatten i flyktingläger

Flyktingkrisen i Bangladesh går in på sitt andra år och läget förvärras för de 900 000 människor som flytt från Myanmar. Höstens monsunregn bidrar till översvämningar och sjukdomar sprider sig. Röda Korset finns på plats med 28 delegater som har expertkunskap i vård, sanitet och vattenrening. **Läs mer på sidan 18**

Oktober

Vi synar lagen

Röda Korset presenterar rapporten "Tillfälliga utlänningslagens humanitära konsekvenser" som får stort medialt utrymme. Den slår fast att den psykiska ohälsan ökat hos de asylsökande som påverkas av lagen, inte minst i relation till svårigheterna att få återförenas med sina familjer. Rapporten lyfter även att det inte finns något som talar för att den tillfälliga lagen skulle vara huvudorsaken till minskat asylmottagande, vilket var lagens syfte. **Läs mer på sidan 19**

November

Akut läge i Jemen

Situationen i Jemen förvärras till världens största humanitära kris under hösten 2018. Hela 80 procent av befolkningen är i behov av nödhjälp för att överleva. Röda Korset kämpar för att människor ska få tillgång till rent vatten, mat och vård. I Sverige strävar vi efter att skapa uppmärksamhet för den akuta situationen i Jemen, genom informationskampanjer till allmänheten. **Läs mer på sidan 10**

Maj

Medmänsklighet i fokus

Under våren gör Röda Korset ett upprop för medmänsklighet, och tusentals människor skriver under på vår hemsida. I en tid då vi ser att samhällsklimatet hårdnar är det viktigt att ta stå upp för allas lika värde. **Läs mer om vårt opinions- och påverkansarbete på sidorna 14 och 19**

Mars

Stöd till unga i utsatthet

Regeringen beslutar att ge Röda Korset 30 miljoner kronor för att förstärka stödet till ensamkommande unga i Sverige, en grupp där den psykiska ohälsan är utbredd. **Läs mer på sidan 12**

Ett år av stora krisinsatser

Under den långa torkan sommaren 2018 uppstod många bränder i Sveriges skogar. Engagemanget för att hjälpa till runt om i Sverige var stort och volontärerna gjorde ett fantastiskt arbete.

1 000

volontärer förmedlades via Röda Korset vid skogsbrandsinsatserna

496

volontärer med specialutbildning inom krisstöd fanns tillgängliga 2018

15 600

personer lärde sig första hjälpen genom Röda Korset

När kriser och katastrofer sker är Röda Korset snabbt på plats. 2018 kom att präglas av stora nationella insatser i samband med sommarens skogsbränder. Samtidigt arbetade vi intensivt med stöd till människor utsatta för naturkatastrofer och konflikter runt om i världen.

U

nder sommaren drabbades Sverige av flera omfattande skogsbränder. Röda Korsets lokalföreningar och volontärer bidrog med stora insatser. Vi erbjöd första hjälpen och krisstöd, delade ut mat och dryck till evakuerade och till personal, vi ordnade sovplatser och mat till brandbekämpare och hjälpte till

med logistik och samordning.

Röda Korset ansvarade också för att samordna spontanfrivilliga på förfrågan från Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Totalt förmedlades närmare 1 000 av de drygt 6 000 personer som anmält sig.

Ett systematiskt arbete har pågått under året för att stärka Röda Korset som krisberedskapsorganisation med förmåga att agera vid allvarliga händelser. Många lokalföreningar har under året tagit fram krisberedskapsplaner och 496 volontärer har nu utbildning i krisstöd, första hjälpen och insatsledning.

Röda Korset har under året förstärkt samverkan med MSB, Försvarsmakten, länsstyrelser och kommuner. →

På plats under stor krisövning

Att delta i civil-militära övningar är ett effektivt sätt att stärka samarbetet med olika samhällsaktörer inför en eventuell kris. Röda Korset har en specifik roll i krig, med uppdrag att hjälpa civila, och det är viktigt att alla aktörer vet hur de ska förhålla sig till oss.

Viking 18 kallades den multinationella civil-militära övning som arrangerades i Enköping i april.

– Vi ser till att lyfta de folkrättsliga förpliktelser som gäller vid en intern väpnad konflikt, att Röda Korset ska ha tillträde för att hjälpa civila samt att såväl humanitära aktörer som frihetsberövade ska skyddas, förklarar Anders Forsberg, rådgivare på Röda Korset, som var på plats under övningen.

”Jag ville göra något”

Kadriye Bakir var en av många som anmälde sig som frivilliga i samband med sommarens skogsbränder.

– När det började brinna i skogen kände jag direkt att jag ville göra något. Jag drabbades inte själv men det kändes så hemskt. Att höra om eldsvådorna gjorde ont i mitt hjärta, jag vill inte att vårt land ska brinna upp, säger Kadriye. Hon hjälpte till vid Röda Korsets utdelningsstation utanför Färila i Ljusdal dit räddningspersonal kom för att få dryck och något att äta. Tack Kadriye!

8,5

miljoner människor i Syrien fick mat tack vare bidrag från Röda Korset

31

byar i Mauretanien fick stöd för att klara matkrisen 2018. Insatserna riktades särskilt till utsatta kvinnor och barn

17

Röda Korset svarade på 17 förfrågningar, så kallade appeller, om akutstöd 2018

Ödeläggelse på Sulawesi

Den 28 september drabbade kraftiga jordbävningar och efterföljande tsunami ön Sulawesi i Indonesien.

Trots att det är svårt att ta sig till de drabbade platserna var hundratals volontärer från Röda Korset snabbt på plats för att delta i sök- och räddningsarbetet.

– Det var en mardrömsliknande situation, delar av staden Palu var helt ödelagda, förklarar vår svenske katastrofrådgivare Roger Alonso som deltog i uppbyggnadsarbetet på plats.

Syrien – åtta år av krigskaos

Röda Korset är en av få organisationer som kan arbeta över frontlinjer och har brett tillträde i Syrien. Kriget har pågått i snart åtta år och situationen är desperat. Människor skadas och dödas, tusentals är fångslade eller försvunna, miljoner är på flykt och matbristen är akut. Våldet gör hjälpinsatser svåra och våra volontärer och anställda på plats riskerar sina liv.

Under 2018 bidrog Röda Korset med 27 miljoner kronor till den internationella rödakors- och rödahalvmånerörelsens insatser i Syrien. Stödet har bidragit till att fler än 17 miljoner människor fått assistans inom vatten, hygien och sanitet på plats. Dessutom har 850 000 människor fått förbättrad tillgång till sjukvård och 8,5 miljoner människor har fått hjälp med mat.

→ 2018 präglades av fortsatta oroligheter på många håll i världen. Röda Korset bidrog med 17 akutstödsinsatser till krisdrabbade områden och med långsiktigt stöd till 21 länder. Stödet till människor i Syrien var vårt största internationella insatsområde. Drygt 27 miljoner kronor förmedlades med fokus på katastrofhjälp som mat, vatten och sjukvård.

STORA INSATSER gjordes i södra Bangladesh, där 900 000 människor som flytt från Myanmar lever under mycket svåra förhållanden. Stödet till Bangladesh uppgick totalt till 20 miljoner kronor och inriktades främst på vattenförsörjning, sanitet och sjukvård samt stöd till kvinnor och andra utsatta grupper. Insatser för att begränsa negativa effekter på miljön i samband med flyktingsituationen har också genomförts. Under perioden 25 augusti 2017 till 31 oktober 2018 har Röda Korset bidragit till att närmare 180 000 människor fått vård och att över 75 000 människor fått ökad kunskap om hur man håller sig frisk genom bra hygien.

MED ÖVER 22 miljoner människor i behov av akut hjälp var Jemen världens största humanitära kris 2018. Kriget som pågått i över tre år har fått det jemenitiska samhället att kollapsa och svårigheter att komma in med hjälp har inneburit stora utmaningar. Stödet till Jemen uppgick till 5,5 miljoner kronor, vilket bidragit till att många tusentals människor fått tillgång till rent vatten. Bidraget inkluderade även stöd till att stärka jemenitiska Röda Halvmånens kapacitet.

Den politiska situationen i Venezuela försämrades kraftigt under året och tre miljoner människor uppskattas ha lämnat landet. Röda Korset gav drygt 2 miljoner kronor i stöd till insatser i grannlandet Colombia, dit många har flytt.

ETT FLERTAL stora naturkatastrofer slog till under året. Indonesien var särskilt drabbat. Jordbävningar, tsunamis och vulkanutbrott slog mot öarna Lombok, Sulawesi och Krakatao. Tusentals människor förlorade livet och ännu fler blev hemlösa. Röda Korset bidrog med 10,5 miljoner kronor till arbetet för att evakuera människor och ge mat, vård, husrum och stöd i återuppbyggnadsarbetet.

Utdragna kriser till följd av torka, översvämningar, epidemier och konflikter drabbar många människor i västra, centrala och östra Afrika vilket medför ökande flyktingströmmar. Klimatförändringarna förvärrar därtill en redan svår situation. Här ges både akut, humanitär hjälp och stöd i att utveckla kapaciteten hos de nationella rödakorsföreningarna så att de kan svara upp mot de stora behoven.

Under 2018 gick bland annat 2 miljoner kronor till att hjälpa människor i Mauretanien, där torka orsakat stor matbrist. Genom stöd till kvinnokooperativ i 31 byar har 7 700 människor fått bättre förutsättningar för att klara sig. Utsatta kvinnor och barn har utöver detta fått särskilt näringsstöd. Vi har utöver det bidragit med närmare 7 miljoner kronor i stöd till drabbade av torka i Somalia och översvämningar i Kenya och Nigeria. ○

Ahmad al-Dhanbi är 15 år och bor i Jemens huvudstad Sanaa. Här råder akut brist på rent vatten. Röda Korset delar ut vatten till familjer i Sanaa två gånger per dag.

På randen till svält

Minst 10 000 civila har dödats i Jemen de senaste tre åren och över två miljoner människor befinner sig på flykt inom landet. 9,9 miljoner människor står på randen till svält.

Snabbt på plats

En kris eller katastrof kan ske var som helst, när som helst. Tack vare 12 miljoner volontärer runt om i världen är Röda Korset snabbt på plats och kan hjälpa de som drabbas. Vi delar ut mat, filter och rent vatten. Vi ger första hjälpen, sjukvård och mänskligt stöd.

Våra volontärers utbildning, erfarenhet och förståelse för den lokala miljön ger oss en unik möjlighet att hjälpa på ett sätt som många andra inte kan.

“Katastrofen är enorm”

De gamla grekerna brukade kalla det rika och bördiga landet vid Röda Havets port för “det lyckliga Arabien”. I dag är Jemen varken rikt eller lyckligt, utan sönderslaget och plågat av ett brutalt krig. 80 procent av befolkningen, 22 miljoner, var vid årets slut i behov av nödhjälp för att överleva.

– Den humanitära katastrofen är enorm. Det finns inte en enda familj i Jemen som inte påverkas, säger Sofia Andersson, som ansvarar för Röda Korsets stöd till Jemen.

– Det vi gör i Jemen är livräddande: vi delar ut mat och rent vatten till människor, bistår kliniker med medicin och utrustning.

Fler satsningar på hälsoprojekt

Livsviktig mödravård

Mödradödligheten i Somalia är en av de allra högsta i världen. Vid en av Röda Korsets åtta kliniker (bilden) i Somalia erbjuds vård som förbättrar utsikterna för gravida kvinnor att klara sig. Under 2018 var vården tillgänglig för ett sammantaget upptagningsområde på 92 000 personer. Vården innebär att riskgraviditeter tidigt kan upptäckas, kvinnor kan få kosttillskott och nödvändiga vaccin.

Röda Korset kämpar i hela världen för att alla ska få den vård och det stöd som behövs för att må bra. Här är exempel på vad vi gör:

- Erbjuder sjukvård.
- Utbildar i första hjälpen.
- Behandlar människor som skadats av krig och tortyr.
- Ger vård och stöd till personer som inte kan få hjälp någon annanstans.
- Vaccinerar barn.
- Informerar om smitta.
- Ordnar tillgång till rent vatten och toaletter.
- Erbjuder psykosocialt stöd för barn och vuxna.

14

Röda Korset har under året stöttat hälsoprojekt i 14 länder

66

miljoner kronor har Röda Korset bidragit med till stöd för internationell hälsa under 2018

Utsattheten i Sverige ökar, inte minst bland asylsökande och nyanlända. Under 2018 förstärkte vi därför våra insatser inom en rad hälsorelaterade områden.

På ett internationellt plan fortsatte vi stötta långsiktiga hälso- och vårdprojekt i totalt 14 länder. Behandling av kolera, insatser mot ebola och mödravård är några exempel från året.

R

öda Korsets hälso- och vårdrelaterade verksamheter runt om i världen syftar till att minska dödlighet och sjukdomar, förbättra hälsa och bibehålla mänsklig värdighet vid allvarliga händelser, inklusive stora olyckor, katastrofer och epidemier.

Under 2018 stöttade vi vårdprojekt i totalt 14 länder. Bland dessa finns våra viktiga mobila och stationära hälsoteam, som når människor som lever långt från sjukhus och vårdinrättningar. I Bangladesh, Somalia och Afghanistan har vår personal under året behandlat skador och sjukdomar och vaccinerat både vuxna och barn.

ATT SPRIDA kunskap om sjukdomar är en viktig förebyggande insats. Utbildningar i första hjälpen och säker transport till sjukhus har under året genomförts för både allmänhet och volontärer i en rad länder, däribland Sudan, Somalia, Afghanistan, Palestina, Nordkorea, Ukraina och Myanmar.

Kolera är en oerhört smittsam sjukdom som sprids via smutsigt vatten. Kolera kan snabbt få ett dödligt förlopp om inte akuta sjukvårdsåtgärder sätts in. Vikten av att nå ut med information om hygien, handtvätt efter toalettbesök och inför matlagning, kan inte nog betonas. Under året som gick arbetade Röda Korset med den här typen av informationsarbete i flera länder, bland annat i Nordkorea, Haiti och Myanmar. →

Koleraprevention i Haiti

Haiti är ett av världens fattigaste länder. Landet utsätts återkommande för naturkatastrofer där kolera lätt får spridning. För att ett kolerautbrott inte ska leda till en epidemi är det av yttersta vikt att snabbt stoppa spridningen och se till att de drabbade får vård. Under 2018 bidrog Röda Korset till att 23 000 människor kunde nås av information om hur kolera kan förhindras.

Ebolabekämpning i Kongo

Röda Korset finns på plats i Demokratiska Republiken Kongo sedan sommaren 2018 för att hjälpa till med bekämpning av den mycket smittsamma och dödliga sjukdomen ebola. Hjälparbetet försvåras av den pågående konflikten och att kunskapen om sjukdomen är låg.

– Efter utbrottet i Västafrika lärde vi oss att cirka 20 procent av spridningen kom från osäkra begravningar. Volontärer från Röda Korset säkerställer att döda kroppar hanteras på ett säkert sätt och att begravningarna genomförs på ett sätt som skyddar närstående, säger Anna Soscia-Nilsson, ansvarig för Röda Korsets insatser i Kongo.

Röda Korset arbetar även med att sprida information om hur man kan skydda sig mot ebola, ger psykosocialt stöd och desinficerar hem.

Lau Dahlgren på vårdförmedlingen tar emot många migranter och papperslösa varje år.

”Vårdgivarna måste ta större ansvar”

Människor som lever i Sverige som papperslösa möter ofta hinder i vården, trots att de har rätt till så kallad ”vård som inte kan anstå”. Röda Korsets rapport ”Tillgång till vård för papperslösa” lanserades hösten 2018 för att lyfta de hinder papperslösa möter och presentera åtgärder för förbättring.

– Dagens lagstiftning är otydlig och leder till att enskild vårdpersonal måste bedöma vilken vård som kan eller inte kan anstå. Vården måste vara en säker plats för alla. Det kan handla om att erbjuda telefonrådgivning på flera språk liksom att utbilda sin personal i hur de bättre kan möta papperslösa, säger Johanna Lönn, sjuksköterska på Röda Korsets vårdförmedling där även Lau Dahlgren, på bilden arbetar.

Wiam Abdulal (närmast) lärde sig att cykla på Röda Korsets cykelskola i Malmö under 2018.

”Jag känner mig fri på cykeln”

Det blåste hårt på parkeringen vid Lindängens centrum där ett tiotal kvinnor tränade på att cykla tillsammans med Sara Tellander och hennes volontärkollegor från Röda Korset. Cyklingen handlar om fysisk aktivitet men ger också egenmakt och kan hjälpa till att bryta isolering.

Wiam Abdulal var en av kvinnorna som deltog i Röda Korsets cykelskola 2018. Hon har bott i Sverige i mer än tjugo år, men aldrig fått chans att lära sig cykla.

– Jag var rädd innan, men tänkte att det här ska jag klara. Jag känner mig så fri på cykeln, säger hon.

1 329

personer har fått vård vid Röda Korsets behandlingscenter

473

personer har fått hjälp via vår vårdförmedling för papperslösa

70

verksamheter runt om i landet ger stöd till anhöriga som vårdar närstående

→ Röda Korsets frivilliga har tränats i att ge psykosocialt stöd, inklusive psykologisk första hjälpen, i länder som Libanon, Ukraina, Sudan och Kamerun. Detta arbete är viktigt eftersom vi ofta möter personer som är utsatta för stor stress och som behöver stöd i att hantera svåra händelser och återhämta sig. Utbildningen hjälper våra medarbetare att hantera olika reaktioner under insatsen och att ta hand om sig själva efteråt.

PÅ RÖDA KORSETS fem behandlingscenter i Sverige för krigsskadade och torterade har patienters mående påverkats i starkt negativ riktning sedan den tillfälliga asyllagen trädde i kraft 2015. Inte minst gäller det personer som drabbats av lagens begränsningar för familjeåterförening. Under 2018 utökades därför behandlingsverksamheten för att möta behoven. Särskilda satsningar har gjorts för att ta emot fler barn och unga med svåra upplevelser. Under året har också särskilda anhörigrupper startats, barngrupper utökats och kompletterats med bland annat sommaraktiviteter.

Under 2018 behandlades 1 329 patienter och 19 tortyrskadautredningar gjordes för asylsökande i behov av dokumentation.

SEDAN 2013 har papperslösa i Sverige rätt till vård som inte kan anstå. Trots det möter de hinder i vården. Röda Korsets vårdförmedling för papperslösa, asylsökande och andra migranter har sett en ökning av antalet personer som söker hjälp. Vårdförmedlingen tog 2018 emot 473 patienter. Hösten 2018 lanserade vi rapporten ”Tillgång till vård för papperslösa” för att lyfta de hinder papperslösa möter och presentera åtgärder för förbättring.

DEN PSYKISKA ohälsan har fortsatt varit alarmrande hög bland ensamkommande ungdomar. Stora insatser har därför gjorts för att ge unga en meningsfull vardag i väntan på beslut om sin framtid. Röda Korset fick vid årets början 30 miljoner kronor av regeringen för att motverka psykisk

ohälsa och hemlöshet hos unga vuxna. Medlen har använts till att möta både materiella och sociala behov, till att ge information och rådgivning inom migrations- och socialrättsliga frågor, till vård via vår vårdförmedling och till lokala insatser via våra lokalföreningar. Röda Korset har under året utvecklat hälsofrämjande verksamheter även i socioekonomiskt utsatta områden. Målet är minskad ohälsa, ökad delaktighet och större trygghet. Lindängen i Malmö är ett exempel där nära samarbete med boende, myndigheter, näringsliv, bostadsbolag och andra organisationer bidragit till lägre arbetslöshet och minskat försörjningsstöd.

Under 2018 har verksamheter till stöd för anhöriga som vårdar närstående, bedrivits på 70 platser i landet. På sjukhus och akutmottagningar har rödakorsvårdare gett värdefullt stöd och hjälp till patienter, anhöriga och besökare. Andra besöksverksamheter riktar sig särskilt till personer som riskerar psykisk ohälsa till följd av ofrivillig ensamhet, till exempel äldre. ○

Ensamkommande Arsad får hjälp som kan ha avgörande betydelse för hans framtid.

“Jag vill jobba med att hjälpa människor”

Minst tre gånger i veckan besöker Arsad Röda Korsets verksamhet i Restad Gård i Vänersborg. Hit kommer han för att få läxhjälp och stöd av Röda Korsets volontärer.

– Jag vet inte om min familj lever. Jag tänker mycket på mina småsyskon och oroar mig. Här får jag träffa volontärerna. De är snälla, säger Arsad.

Första avslaget på asylansökan kom som en chock för Arsad som trodde att situationen skulle lösa sig. Det är svårt att återhämta sig från ett sådant beslut och våga tro på framtiden igen.

– Stressen gör det svårt att fokusera i skolan. Det är svårt att förhålla sig till framtiden, vad kommer jag att kunna göra eller inte göra? Jag har gjort allt jag kunnat och kan bara fortsätta vänta.

Arsad drömmer om att bli sjuksköterska. Favoritämnen i skolan är biologi och bild.

– Jag skulle vilja utbilda mig till sjuksköterska om jag får stanna i Sverige. Jag vill jobba med att hjälpa människor som behöver hjälp.

Stöd till ensamkommande

Varje dag möter Röda Korsets volontärer ensamkommande unga i våra 150 verksamheter runt om i Sverige. Många av ungdomarna lever i stor otrygghet och riskerar att falla utanför samhällets skyddsnät. Att få möjlighet att träffa vuxna som lyssnar, men också att få skingra sina tankar och ägna sig åt hälsofrämjande aktiviteter tillsammans med andra, kan i många fall vara livsavgörande.

**Ökat
stöd**

**till
familjeåterförening**

– Jag har börjat glömma den svåra tid vi haft. Nu är vi tillsammans och jag känner att livet är jättefint, säger Yasmin Moustafa.

I tre år levde familjen åtskilda efter att ha flytt från Syrien. 2018 kunde de äntligen återförenas. Röda Korset stöttade dem under processen och i dag är pappa Muhamad aktiv i Röda Korsets lokalförening i Forshaga.

194

efterforskningsärenden fick positivt avslut

3 131

samtal togs emot av våra migrationsrådgivare

1 052

personer fick resestöd för att kunna återförenas med sina familjer

Besöksverksamhet

Röda Korset har bedrivit besöksverksamhet på häkten i Sverige sedan 1965, med målet att bryta isoleringens negativa effekter. Frivilliguppdraget kräver särskild utbildning. Idag finns Röda Korset på 16 av 30 häkten runt om i Sverige, men också på sex anstalter, varav två är ungdomsanstalter.

Ökade insatser på häkten

Att bli frihetsberövad innebär ofta stor påfrestning. Det gäller särskilt för personer som sitter häktade med restriktioner och som därför endast tillåts ha mycket begränsad kontakt med omvärlden.

I somras tecknade Röda Korset en överenskommelse med Kriminalvården om ökade insatser för att minska den här gruppens isolering.

– Röda Korsets besöksverksamhet i häkten, med sitt fokus på mänsklig kontakt, utgör ett viktigt komplement till våra insatser, förklarade Nils Öberg, Kriminalvårdens generaldirektör när han signerade överenskommelsen.

Tre symboler med internationellt skydd

Det röda korset och den röda halvmånen har samma innebörd, de skyddar sårade och sjuka samt militär och civil sjukvård i väpnade konflikter. Det är förbjudet att angripa personer, fordon eller byggnader som bär symbolerna.

De två symbolerna är universella och enbart humanitära men har vid en del tillfällen felaktigt uppfattats ha religiösa, kulturella eller politiska kopplingar. Det har påverkat respekten för dem och minskat skyddseffekten. Därför antogs 2005 ett tilläggsprotokoll i Genèvekonventionerna som fastställde den röda kristallen som en ny, tredje skyddssymbol. Kristallen förstärker skyddet när varken det röda korset eller den röda halvmånen respekteras som neutralt.

Enligt Genèvekonventionerna måste alla länder ha nationella lagar som reglerar användningen av de tre skyddsembelena. I Sverige ägs emblemen av staten och får inte användas utan tillstånd från regeringen. Att missbruka skyddsembelena är en krigsförbrytelse och ett folkrättsbrott.

Behovet av efterforskning av anhöriga, familjeåterförening och juridisk hjälp var fortsatt stort 2018. Vi lyckades bidra till fler positiva efterforskningsärenden jämfört med tidigare år. På global nivå fortsatte vi arbetet för ökad mångfald och genusmedvetenhet i hjälpinsatser.

Till följd av skärpta migrationslagar i Sverige är det svårt för splittrade familjer att kunna återförenas, vilket för med sig stor oro och ökad psykisk ohälsa bland de drabbade. Röda Korsets insats för att minska väntetiden för dem som behöver hjälp att efterforska anhöriga har gett resultat och glädjande är att antalet ärenden med positivt avslut har ökat. Förra årets avslutades 194 ärenden positivt, en ökning med 22 procent sedan 2017. Vid årets slut var 1 830 aktiva efterforskningsärenden igång och under 2018 hanterades totalt 642 nya efterforskningsärenden. 1 052 personer fick resestöd från Röda Korset för att kunna återförenas med sina familjer.

EFTERFRÅGAN PÅ korrekt och saklig migrationsrådgivning har varit stor. Röda Korsets nationella rådgivning har tagit emot 3 131 samtal under 2018, att jämföra med 1 600 samtal året innan. En satsning har gjorts för att ännu bättre nå ut med information och rådgivning till unga migranter.

DET ÖKADE politiska trycket på att personer utan rätt att stanna i Sverige ska återvända till sina hemländer har lett till att Röda Korset ökat sitt stöd till människor som lever i låsta boenden, så kallade förvar. Under 2018 genomfördes 89 besök på förvar och cirka 570 enskilda samtal genomfördes med förvarstagna. Röda Korset har också besöksverksamhet som riktar sig till frihetsberövade på häkten och anstalter. →

“Vi blir rädda när vattnet kommer”

Röda Korset arbetar för att lokalsamhällen ska stå bättre rustade för naturkatastrofer, som den översvämningsdrabbade byn i norra Bangladesh där Labib, Sanny och Bipul Hasan bor. Inför varje insats intervjuas olika grupper; kvinnor, män, äldre, funktionsnedsatta och barn om sina olika behov, för att stödet ska bli så bra som möjligt.

Tillfälliga lagen: "Alla mår dåligt"

– Nästan alla ungdomar jag träffar har ingenstans att bo eller har väldigt tillfälliga boenden. Kanske kan de sova tillfälligt hos en kompis några nätter, i en kyrka eller på centralen. Alla mår dåligt.

I vår rapport "Tillfälliga utlänningslagens humanitära konsekvenser" som kom hösten 2018 uttalar sig en av Röda Korsets sjuksköterskor om de asylsökande hon möter i vardagen. Rapporten påvisar att den psykiska ohälsan ökat hos de asylsökande som påverkas av den tillfälliga asyllagen, inte minst i relation till svårigheterna att få återförenas med sina familjer. Den lyfter också att det inte finns något som talar för att den tillfälliga lagen skulle vara huvudorsaken till minskat asylmottagande, vilket var lagens syfte.

→ I våras infördes den så kallade gymnasielagen i Sverige. Den ger ensamkommande ungdomar chans att gå klart skolan utan hot om utvisning. Röda Korset bedrev både opinions- och påverkansarbete för att lagen skulle införas. Arbetet gav positivt resultat även om vi anser att lagen har en del brister, framförallt för att den gör ett redan krångligt regelverk än mer invecklat. Vi uppmanade under året regeringen att se över om det går att förenkla reglerna för att öka förutsättningarna för en rättssäker tillämpning som är enhetlig, transparent och förutsägbar.

RÖDA KORSET har särskild kompetens inom området genus och mångfald och utbildar kollegor i andra länder kring hur detta perspektiv kan integreras i katastrofinsatser. Under 2018 genomfördes utbildningar i bland annat Bangladesh, Myanmar, Irak och Demokratiska Republiken Kongo. Under 2018 fortsatte vi även vårt påverkansarbete för ett genusperspektiv i de nya kommentarerna till den internationella humanitära rätten, de så kallade Genèvekonventionerna, ○

Återförenade efter sex år

Eid Mohammad tappade kontakten med sin familj när de var på flykt från Iran, där de levde under svåra förhållanden som papperslösa afghaner. Han kom till Vänersborg och mätte väldigt dåligt. Vi hjälpte till med att efterforska familjen. Efter sex år av ovisshet fick Eid Mohammad kontakt med sin fru och fyra barn som visade sig vara i Norge.

– Jag trodde att jag hade förlorat livet och jag fick tillbaka det när Röda Korset hittade min familj, sade Eid Muhammad vid återföreningen.

Trygga kvinnotält

Kvinnor och män har olika behov i katastrofsituationer. I enlighet med Röda Korsets grundläggande principer ska alla människor behandlas respektfullt, värdigt och icke diskriminerande.

– Vi ser till exempel till att skapa trygga platser för kvinnor och flickor i flyktinglägren i Bangladesh, där rädslan för övergrepp är stor bland de många kvinnor som flytt ensamma från våldet i Myanmar, berättar Hanna Persson, genus- och mångfaldsrådgivare.

Om den här rapporten

Denna hållbarhetsrapport omfattar Svenska Röda Korsets centralstyrelse (802002-8711) och är upprättad enligt kraven i årsredovisningslagen (ÅRL). Rapporten är framtagen enligt Global Reporting Initiatives (GRI:s) standard C4 (Core).

Hållbart är självklart

Hållbar utveckling handlar om att tillgodose dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillgodose sina behov. Det är en självklarhet att Röda Korset tar ansvar för och bidrar till utvecklingen av ett hållbart samhälle.

Hållbarhet för Röda Korset

- **Ekologisk hållbarhet**
Att långsiktigt bevara våra vattens, vår jords och våra ekosystems produktionsförmåga.
- **Social hållbarhet**
Att bygga ett långsiktigt och dynamiskt samhälle där grundläggande mänskliga behov uppfylls.
- **Ekonomisk hållbarhet**
Att hushålla med resurser på lång sikt.

Hållbarhetsrapport

Vi möter dagligen konsekvenserna av klimatförändringarna i världen. För en hållbar utveckling av både organisation och verksamhet arbetar vi strategiskt med de globala hållbarhetsmålen.

Milstoplar i vårt hållbarhetsarbete

2014

- Väsentlighetsanalys
- Handlingsplan för genus och mångfald

2015

- Första klimat-sammanställningen
- Antikorruptionsutbildning till alla anställda

2016

- Tillägg om fossila bränslen i vår placeringspolicy
- Återvinning via Smart Recycling samt grön el och ekologiska och fairtradeprodukter på våra kontor
- Checklista för hållbarhetsarbete i lokalföreningar
- Uppdaterade reseriktlinjer och inköpshandbok

2017

- Första hållbarhetsredovisningen
- Vartläggning av vår verksamhet mot Agenda 2030
- 10 hållbarhetsambassadörer utsedda för att stötta arbetet i lokalföreningarna

Hållbarhet är integrerat i de övergripande strategier som styr Röda Korsets arbete:

- Vår strategiska inriktning 2016-2019
- Vår humanitära strategi 2016-2019
- Vår verksamhetsplan

Vi tar ansvar för en hållbar framtid

Röda Korset har funnits i över 150 år. Om 150 år vill vi vara lika framgångsrika som idag. Därför måste vi säkerställa att vi bedriver vår verksamhet på ett hållbart sätt.

Vår arbetsplats är världens kriser och katastrofer. Där möter vi människor som drabbats av naturkatastrofer, ekonomiska klyftor och sociala orättvisor. I en värld där effekterna av klimatförändringarna blir allt mer påtagliga ser vi en omställning till ett hållbart användande av samhällets resurser som helt självklar. Den ekologiska hållbarheten ses ofta som en förutsättning för såväl social som ekonomisk hållbarhet. Den sociala hållbarheten ligger i sin tur till grund för att en ekonomisk hållbarhet är möjlig.

VI ARBETAR systematiskt med att säkerställa att Röda Korsets verksamheter i Sverige och internationellt inte leder till miljöproblem, sociala eller ekonomiska utmaningar. Som organisation vill vi utvecklas hållbart för att vara lika framgångsrika i framtiden som idag.

Röda Korset arbetar också med globala utvecklingsfrågor och för att förbättra människors levnadsvillkor. En del av vårt internationella arbete handlar om att stärka localsamhällenas förmåga att anpassa sig till och klara återkommande eller långvariga katastrofer och kriser, eller större socioekonomiska förändringar. Genom volontärer och lokalt engagemang skapar vi goda förutsättningar för effektiva och långsiktiga insatser.

Arbetet med hållbarhet drivs i hela organisationen; i våra lokalföreningar, ute i världen och på våra kontor.

RÖDA KORSET har i dag en policy och en handlingsplan för hållbar utveckling. Policyen antogs 2010 och anger färdriktningen och handlingsplanen är ett ramverk för hur vi lägger upp hållbarhetsarbetet.

Vårt övergripande hållbarhetsmål är att Röda Korset är en mer ekologiskt, socialt och ekonomiskt hållbar organisation.

Vi ska verka för att hållbarhet ur alla aspekter ska genomsyra Röda Korsets alla verksamheter. Det betyder också att vi som organisation måste utvecklas hållbart.

Inom utpekade verksamhetsområden finns specifika delmål och tillhörande indikatorer för ekologisk hållbarhet, social hållbarhet och ekonomisk hållbarhet. Hållbarhet är integrerat i de övergripande strategier som styr Röda Korsets arbete, i vår strategiska inriktning, i vår humanitära strategi och vår verksamhetsplan. →

Vi relaterar till de globala målen på tre plan

Röda korsets arbete kartläggs mot de globala målen i tre dimensioner:

Vad vi gör

→ De här målen bidrar Röda Korsets nationella och internationella arbete direkt till.

Hur vi arbetar

→ De här målen bidrar vi även till via vårt sätt att bedriva verksamhet.

Våra stödmål

→ Våra verksamheter och vårt uppdrag ska ta hänsyn till dessa mål så att de inte motverkas.

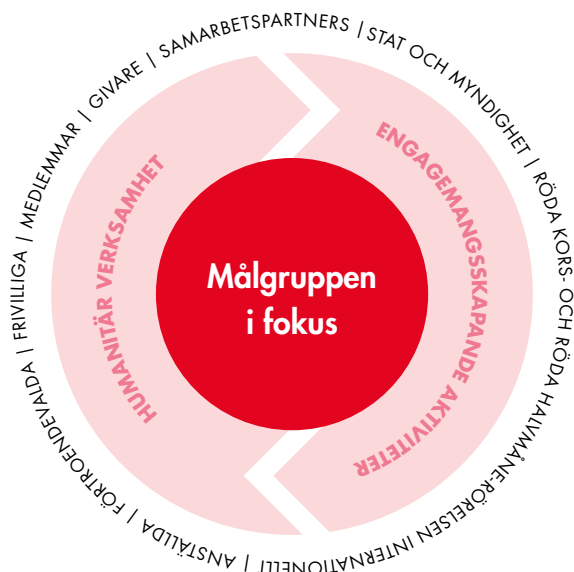

Agenda 2030

Agenda 2030 är en agenda för förändring mot ett hållbart samhälle. Dess 17 mål antogs av FN:s generalförsamling 2015. Vårt arbete bidrar till målen även om vår verksamhet i första hand definieras utifrån humanitära behov. De globala målen hjälper oss att kategorisera och konkretisera vårt hållbarhetsarbete.

Vi har markerat de olika avsnitten i vår hållbarhetsredovisning med logotyper för de globala målen, så att det är enkelt att se vad som bidrar till vilka mål.

→ **RÖDA KORSET** har som en av 82 svenska civilsamhällesorganisationer skrivit under en gemensam avsiktsförklaring för att stärka Sveriges arbete med de globala målen för hållbar utveckling.

Vi har kartlagt hur Röda Korsets verksamhet bidrar till uppfyllandet av de globala målen för hållbar utveckling enligt Agenda 2030. Det mesta av vårt arbete bidrar till målen på något sätt, men vår verksamhet definieras alltid utifrån de humanitära behoven. De globala målen och dess delmål kommer därför inte direkt att styra vad vi gör. Att kartlägga vår verksamhet mot målen är en del av vår omvärldsbevakning och handlar om att förstå Röda Korset i en större kontext, hur vi kan agera som en hållbar organisation och hur vi samverkar med andra kring detta.

RÖDA KORSETs värdeskapande aktiviteter består av behovsanalys, planering, genomförande och uppföljning av den humanitära verksamhet vi bedriver och av engagemangsskapande aktiviteter som insamling, samarbeten, volontärrekrytering och utveckling. Vår målgrupp, våra volontärer, givare och medlemmar är viktiga i alla dessa aktiviteter. När vi återkopplar kring vår humanitära verksamhet skapar vi mer engagemang, vilket i sin tur möjliggör mer verksamhet.

Dialogen med intressenter är viktig för Röda Korset och en kontinuerlig process som förs på många olika sätt. Vilka frågeställningar som är väsentliga och vad som bör prioriteras i Röda Korsets hållbarhetsarbete avgörs av vad våra intressenter tycker är viktigast.

IDEN internationella rödakors- och halvmånerörelsen är vi överens om att bidra till hållbar utveckling och FN:s globala mål. Detta ska bland annat göras genom att minska negativ miljöpåverkan och ta ansvar för våra volontärer och andra resurser.

Sedan 2007 finns en gemensam resolution som understryker att rödakors- och rödahalvmånerörelsen ska arbeta med klimatförändringarnas effekter i sitt katastrofarbete liksom för att väcka medvetenhet om klimatförändringarnas förödande konsekvenser för mänskligheten, samt deras orsaker.

Svenska Röda Korset har en drivande och samordnande roll i utvecklingen av rörelsens hållbarhetsarbete. En prioritering är att verka för en gemensam policy kring hållbarhet, en gemensam modell för hållbarhetsrapportering, arbeta mot att bli koldioxidneutrala och för ett mer jämställt ledarskap.

Under 2018 var det mest framträdande resultatet av arbetet bildandet av ett nätverk för seniora kvinnliga ledare i rörelsen som syftar till en bättre könsfördelning på ledande positioner. ○

Väsentlighetsanalys

Vår första väsentlighetsanalys gjorde vi 2014, i år har vi uppdaterat den.

Ekologiskt

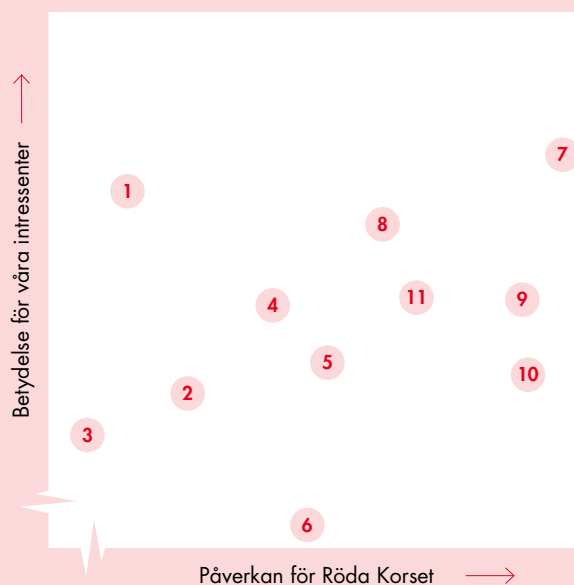
- 1 Klimatpåverkan
- 2 Textilåtervinning
- 3 Miljökrav vid upphandling och inköp

Socialt

- 4 Jämställdhet och mångfald
- 5 Hälsa och säkerhet
- 6 Utbildning och kompetensutveckling

Ekonomiskt

- 7 Antikorruption
- 8 Ansvarsfulla investeringar
- 9 Etisk insamling
- 10 Kostnadseffektivitet
- 11 Effektivprogramverksamhet

Ekologisk hållbarhet

Bangladesh: Gasspisar räddar miljön

Sedan hösten 2017 har stora flyktingläger växt upp i östra Bangladesh, dit hundratusentals människor på flykt från Myanmar tagit sin tillflykt. Röda Korset gjorde snabbt en inventering för att se om det fanns negativa miljökonsekvenser som vårt arbete kunde medföra.

Vedeldning som energikälla identifierades som ett problem, då det medförde problem med avskogning i området. Röda Korset beslöt att istället dela ut gasspisar, vilket är en mer hållbar energikälla.

En annan potentiell miljörisk var avsaknaden av en systematisk avfallshantering. Röda Korset kommer därför implementera ett hållbart avfallshanteringssystem 2019.

3,8

ton koldioxid per anställd släppte vi ut 2018, en minskning med 3 procent jämfört med föregående år

171

lokalföreningar som bedriver second hand-försäljning använder sig av Röda Korsets återvinningsmodell

95%

av alla textilier som vi exporterade till vår återvinningspartner återvanns. Det återvunna materialet användes till exempel som isoleringsmaterial i bilar eller till nya textilfibrer

E

kologisk hållbarhet handlar om att långsiktigt bevara våra vattens, vår jords och våra ekosystems produktionsförmåga. För Röda Korset innebär det att vi jobbar aktivt för att våra katastrofinsatser

lintrar akut nöd och förhindrar framtida lidande genom att vara långsiktigt hållbara.

Vi utvecklar ständigt vår återbruksmodell genom att ta ansvar för en hållbar hantering av både textilier och andra varor som hanteras inom ramen för vår second hand-verksamhet. Vi verkar för klimatsmarta val och konsumtion av rättvis- och miljömärkta produkter för att ha så liten negativ miljöpåverkan som möjligt.

Miljöansvar

Att ställa miljökrav vid inköp och upphandling är ett sätt att minska vår miljöpåverkan. Det utgör också en viktig del i arbetet världen över mot mer hållbar konsumtion och produktion. Vi köper till exempel in begagnade datorer till våra medarbetare. På våra kontor har vi avtal med Grön el och köper bara in ekologisk eller fair trade-certifierad frukt och fika. Sedan 2017 är Svanen-märkta Samhall vår städleverantör. Vi har avtal med Smart Recycling och under 2018 återvann vi 20 ton avfall.

Vi mäter vår klimatpåverkan i koldioxidutsläpp genom att sammanställa våra resor, energianvändning och pappersförbrukning. Flygresor internationellt utgör den största delen av vårt klimatavtryck. Vi flyger utrikes om vårt uppdrag kräver det, för att arbeta i humanitära katastrofer. Vårt mål är att minska vårt koldioxidutsläpp med 10% per år. För att lyckas med det måste vi resa med tåg i större utsträckning vid nationella resor samt öka antalet digitala möten, men också se över våra internationella flygresor. Vi arbetar aktivt för att förändra våra anställdas och förtroendevaldas resvanor. I år har vi minskat vår klimatpåverkan med 3% mot förra året, ett steg i rätt riktning.

Under 2018 har vi påbörjat ett samarbete med CEROC, Climate and Economic Research in Organisations, som stödjer organisationer med strategier för att uppnå klimat- och energimål genom effektivare resor.

Hållbara katastrofinsatser

Inom hela rödakors- och rödahalvmånerörelsen arbetar vi med Green Response för att integrera miljöaspekter i det humanitära arbetet. Livrädd-

dande insatser kommer alltid att ha första prioritet, men vi har också ett ansvar att identifiera och minimera eventuella negativa effekter på miljön som vårt arbete kan medföra.

Green Response är ett tvärgående tema och målet är att det ska genomsyra allt vi gör. Det betyder att ta hänsyn till miljöaspekter i beredskap inför katastrofer – som till exempel vid utbildning av personal, och upphandling när vi köper in, transporterar och lagerhåller varor som sedan används i katastrofarbete. Det betyder också att vi i pågående katastrofarbete ska identifiera och minimera negativa effekter på miljön som vårt arbete kan medföra. Vi ska också ta hänsyn till miljöaspekter när katastrofen är över, i vårt stöd till återuppbyggnad av drabbade samhällen.

Green Response

Inom hela rödakors- och rödahalvmånerörelsen arbetar vi med Green Response för att integrera miljöaspekter i det humanitära arbetet.

Under 2018 har utsläppen av växthusgaser för våra mest använda varor sammanställts. Det är ett första steg i att kartlägga miljöpåverkan av vårt logistik- och upphandlingsarbete.

Under 2019 kommer utbildningsmaterial tas fram för såväl personal som volontärer i syfte att integrera miljöaspekter i det dagliga arbetet.

Textilåtervinning

Vi får årligen in stora mängder gåvor till våra second hand-butiker runt om i Sverige. De hanterar vi i enlighet med EU:s avfallshierarki och vår policy. I första hand förbereder vi gåvorna för försäljning, men även de textila gåvor som inte går att sälja tar vi ansvar för och hanterar ansvarsfullt. Sedan 2013 skickar vi kläder, textilier, väskor och skor som vi inte kan sälja eller återbruka, dvs. laga eller helt sy om till ett annat plagg, till vår återvinningspartner.

Röda Korset samarbetar med Soex Group, en ledande aktör i Europa för återvinning av textilier, samt Texaid som bland annat drivs av Schweiziska Röda Korset. Det gör att vi kan återvinna större volymer. Under året har vi skickat 20 ton via våra 15 depåer runt om i landet.

Under 2018 har vårt fokus varit ett samarbete med Wargön Innovation för att testa ny utrustning med så kallad fibersorteringsteknologi. Teknologin möjliggör industriell sortering av textilier av olika material som sedan ska kunna bli ny råvara inom textilindustrin. Samarbetet kommer att fortgå även under 2019 och inkludera textil materialhantering och sortering till Röda Korsets kringliggande butiker. ○

Röda Korset återvinner de textilier som inte går att sälja i våra second hand-butiker.

Vad vill vi uppnå och hur visar vi resultat?

- Vi jobbar aktivt för att våra katastrofinsatser både lindrar akut nöd och förhindrar framtida lidande genom att vara långsiktigt hållbara.
- Vi utvecklar ständigt vår återbruksmodell genom att ta ansvar för en hållbar hantering av både textilier och andra varor som hanteras inom ramen för vår second hand-verksamhet.
- Vi verkar för klimatsmarta och konsumtion av rättvis- och miljömärkt för att ha så liten negativ miljöpåverkan som möjligt.

Våra mål

- **Textilåtervinning**
Alla lokalaföreningar som bedriver second hand-försäljning ska använda sig av Röda Korsets återvinningsmodell.
- **Utsläpp av växthusgaser**
Minskat koldioxidutsläpp i förhållande till antal anställda (ton CO²/anställd) med 10% jämfört med föregående år.

Social hållbarhet

Vi som arbetar på Röda Korset

	Heltid	Deltid	Totalt
Kvinna	289	20	309
Man	116	5	121
Totalt	405	25	430

	Tills vidare	Visstid	Totalt
Kvinna	249	60	309
Man	100	21	121
Totalt	349	81	430

Social hållbarhet innebär bland annat att lyssna till alla människors behov i kris, som här i ett flyktingläger i Nigeria där kvinnor intervjuas om sin situation efter att ha tvingats fly sommarens svåra översvämningar.

5. Jämställdhet

10. Minskad ojämlikhet

607

frivilliga och förtroendevalda har genomgått ledarskapsutbildning under året

21

av Röda Korsets chefer har genomgått gemensam ledarskapsutbildning under året

62%

av våra chefer är kvinnor

23%

av våra anställda har utomnordisk bakgrund

S

tora delar av Röda Korsets verksamhet bidrar till social hållbarhet. Våra mötesplatser runt om i Sverige är öppna för alla och besöks varje dag av människor som annars skulle varit isolerade. Röda Korset strävar efter att genom sitt arbete öka respekten för internationell humanitär rätt och mänskliga rättigheter. Vi ska vara en öppen, inkluderande och transparent organisation som välkomnar alla som är intresserade och står bakom våra grundprinciper. En organisation där det är enkelt att engagera sig och som håller över tid.

Arbetsmiljö och säkerhet

Röda Korset har som ambition att vara en hälsofrämjande arbetsplats som tillvaratar medarbetarnas engagemang och möjliggör för medarbetare att vara hållbara över tid. En god arbetsmiljö ger skydd mot ohälsa och olycksfall och skapar förutsättningar för arbetsglädje, gemenskap och personlig utveckling.

Vi är en organisation som ska kunna fungera väl i både vardag och kris och våra medarbetare behöver vara rustade att möta utsattheten i samhället. I ett allt mer intensivt arbetsliv med hög förändringstakt förväntas vi också snabbt anpassa oss till nya förutsättningar. För att klara av det behöver vi en organisationskultur och en arbetsmiljö som stödjer oss i att hitta en balans. Vi arbetar med detta genom att säkerställa att vi har bra rutiner och arbetssätt för ett systematiskt arbetsmiljöarbete samt att ge stöd och verktyg till chefer och medarbetare utifrån en plan för hållbart medarbetarskap. Vi gör också regelbundna uppföljningar i form av bland annat medarbetarundersökningar, arbetsmiljöronder och möten i arbetsmiljökommittén

Med vårt säkerhetsarbete vill vi uppnå faktisk och upplevd säkerhet och trygghet för såväl anställda som volontärer och de som deltar i våra verksamheter. Som arbetsgivare har vi ett ansvar för säkerheten för våra anställda och ute i våra lokalföreningar är det kretsstyrelsen som har det ansvaret.

Under 2018 har fokus för vårt säkerhetsarbete legat på utbildning, bland annat har det intensiva arbetet med säkerhetsgenomgångar och utbildningar i våra lokalföreningar runt om i Sverige fortsatt under hela året.

Vårt internationella säkerhetsarbete planeras och drivs sedan 2017 enligt ett ramverk som gäller för hela rödakors- och rödahalvmånere rörelsen.

Mångfald och delaktighet

Röda Korset har en mångfaldspolicy sedan 2003 och en genuspolicy sedan 2005. Under 2018 har vi påbörjat en översyn av dessa för att tydliggöra hur vi som organisation ska arbeta mot alla former av diskriminering. Alla medarbetare och volontärer, liksom de vi möter i verksamheten ska känna sig trygga.

Inom vår programverksamhet arbetar vi med att säkerställa att alla som nås av vårt stöd ska gynnas rättvist. Män, kvinnor, pojkar och flickor har samma rättigheter men olika behov.

På Röda Korset arbetar fler kvinnor än män. Sett till andel i procent så har vi fler kvinnor än män som arbetar deltid och har visstidsanställningar, andelen kvinnor som är chefer inte är lika hög som andelen kvinnor totalt. Detta är en del av komplexa samhällsproblem som vi måste fortsätta arbeta med för att uppnå ett jämställt samhälle fritt från diskriminering.

Under 2018 inleddes SWIM, Safe Women in Migration, i samarbete med bland andra Röda Korset i Italien och Storbritannien samt Migrationsverket. Projektet är en utbildningsinsats som syftar till att öka förståelsen för den extra utsatthet som drabbar kvinnor på flykt.

För Röda Korset handlar mångfald om att alla människor utifrån sina förutsättningar och drivkrafter ska ha samma möjligheter att engagera sig och inkluderas i det svenska samhället. Vi är övertygade om att mångfald är en avgörande faktor för att Röda Korset ska kunna fortsätta vara en relevant aktör i lokalsamhället.

Vi har som mål att spegla mångfalden på de platser där vi bedriver verksamhet. En indikator är antalet utomnordiskt födda. Bland Röda Korsets anställda hade 23% utländsk bakgrund 2018 (enligt SCB:s definition utrikes födda eller inrikes födda med två utrikes födda föräldrar) vilket motsvarar läget i Sverige generellt.

Bland våra volontärer samt förtroendevalda i Sverige är det svårare att ta fram tillförlitlig statistik, men vi uppskattar att vi behöver göra insatser för att öka mångfalden. Vi arbetar med detta genom att utbilda styrelser och valberedningar och genom att ta fram verktyg och material som lokalföreningarna kan använda för att öka mångfald och bli mer inkluderande.

Ledarskap och lärande

För att framgångsrikt kunna bedriva vår verksamhet krävs ett kompetent och handlingskraftigt ledarskap. En god ledare ska vara idébärare av organisationens grundläggande värderingar. För oss gäller det bland annat Röda Korsets grundprinciper och uppförandekod. Ledarens utveckling stärks via utbildning, stöd och nät-

verk. Det är viktigt att identifiera och rekrytera personer med ledarkompetens samt möjliggöra ett hållbart ledarskap. Under 2018 har vi startat ett ledarskapsutvecklingsprogram för chefer.

Utbildning och karriärutveckling för anställda är nödvändigt för att ge nya kunskaper, färdigheter och kompetens till organisationen. Vi har riktlinjer för kompetensutveckling och våra förtroendevalda erbjuds utbildning i föreningskunskap, rekrytering, ledarskap och mångfald. ○

”

Alla, oavsett kön, har lika värde och ska ha samma möjligheter, rättigheter och skyldigheter inom alla väsentliga områden i livet.

Vad vill vi uppnå och hur visar vi resultat?

- Vi skapar förutsättningar för ett framgångsrikt ledarskap och en säker och god arbetsmiljö för frivilliga, förtroendevalda och anställda.
- Vi driver fortsatt föreningsdemokrati genom att underlätta och inspirera till ökat deltagande, större insyn, större möjligheter att påverka och mindre hierarki.
- Vi utvecklar metoder för det vi gör och lär av våra och andras framgångar och misstag.

Våra mål

- **Ledarskap**
Fler individer inom organisationen ska nås av någon sorts ledarutveckling.
- **Säkerhet**
Alla anställda och frivilliga ska ha tagit del av utbildningsmaterialet Stay Safe.
- **Mångfald**
Spegling av mångfalden på de platser där vi bedriver verksamhet.

Ekonomisk hållbarhet

Riskbedömning är en del av Röda Korsets arbete vid alla typer av insatser och samarbeten. Som här, där matpaket delas ut till behövande som just drabbats av en naturkatastrof.

16. Fredliga och inkluderande samhällen

Anonym visselblåsarfunktion

Vid misstanke att en allvarlig överträdelse har skett av lagar, uppförandekoden eller andra regler kan anställda, volontärer, medlemmar och förtroendevalda påtala detta anonymt genom en visselblåsarfunktion.

E

konomisk hållbarhet handlar om hur vi hanterar våra resurser på lång sikt. Våra intressenter har höga krav vad gäller effekter och uppföljning av vår verksamhet.

Människors förtroende för

Röda Korset är helt avgörande för vår möjlighet att bedriva verksamhet, vårt främsta kapital: utan det skulle vi inte ha möjlighet att arbeta dag efter dag i världens alla konflikter och katastrofer. Att vi gör rätt saker på rätt sätt och är transparenta med vad vi gör är det som bygger förtroendet för oss. Vi jobbar hela tiden för att människor ska välja just Röda Korset för sitt engagemang.

En effektiv organisation

Det är viktigt för oss att utvärdera effektiviteten i vår programverksamhet och kommunicera detta så att det är tydligt för intressenter vad vi står för och bidrar med. Uppföljning och utvärdering av våra verksamheter ger viktiga lärdomar om Röda Korsets förmåga att fastställa kvaliteten och effektiviteten i sina program. Mycket av vår finansiering kommer från återrapporteringskrav men det handlar också om hur vi följer upp vår verksamhet internt och hur vi sedan kommunicerar det resultatet externt. Varje kvartal gör vi en resultatuppföljning av vår verksamhet som sammanställs till en rapport till Röda Korsets styrelse. Årligen sammanställs en effektrapport som finns att ta del av på vår hemsida. Att göra en hållbarhetsredovisning är ytterligare ett sätt för oss att kommunicera hur vi arbetar och vara ännu mer transparenta.

Vi arbetar för att vara kostnadseffektiva. Under 2018 har ett antal större projekt som framöver kommer att ge effektivitetsvinster bidragit till en viss kostnadsökning per anställd och legala krav som GDPR har också påverkat kostnadsbildningen.

Etiskt ansvar

Röda Korsets kapitalförvaltning sker i enlighet med vår placeringspolicy som innehåller etiska placeringsregler och restriktioner och som ses

över kontinuerligt. I de etiska riktlinjerna ingår att kapitalförvaltaren ska ta miljöhänsyn och socialt ansvar. Det innebär att utöver lagstiftning följa internationella normer för mänskliga rättigheter, arbetsvillkor, miljö och anti-korruption. Vi söker finansiering från en mängd olika källor. Medlen ska alltid komma från etiskt hållbara källor och får inte äventyra Röda Korsets oberoende. Vi har riktlinjer för insamling och tackar till exempel nej till gåvor där vi inte kan tillgodose givarens önskemål på ändamålsbestämning och ibland nej till gåvor på grund av etiska skäl. Vi tackar nej om det är givarens avsikt att använda sitt bidrag för personlig vinning i form av marknadsföring och publicitet som inte överenskommit i avtal.

Anti-korruption

I många av de länder vi är verksamma i är korruptionsrisken hög och något vi alltid måste förhålla oss till. Röda Korset vidtar i samtliga korruptionsfall åtgärder i dialog med internationella rödakors- och rödahalvmånefederationen eller berörd nationell rödakors- eller rödahalvmåneförening samt eventuella andra berörda parter och bidragsgivare, exempelvis Sida och Radiohjälp. Om vi får kännedom om korruption behöver det inte leda till att ett samarbete med ett land avslutas, även om incidenten alltid ska rapporteras och hanteras. Ett samarbete kan ibland bli vilande om ett korruptionsärende pågår under lång tid. Under 2018 har korruption eller misstanke om korruption uppdagats i Demokratiska Republiken Kongo, Peru, Mali, Bangladesh och Centralafrikanska Republiken.

För alla våra internationella program och partners görs en riskbedömning där korruption är en del. På grund av den generellt höga risken kring detta i våra internationella program förutsätter vi högsta korruptionsrisk med tillhörande kontrollåtgärder tills motsatsen är bevisad. Det är upp till varje partner att komma in med begäran att vi ska lätta på kontrollen och därmed påkalla en bedömning. När vi ingår bilaterala samarbeten

gör vi även en bedömning av partners egna interna kontrollfunktioner och vilka utökade kontrollåtgärder Svenska Röda Korset behöver sätta in.

Även nationellt har Röda Korset givetvis rutiner för intern kontroll för att förebygga och fånga upp misstankar om oegentligheter både inom tjänstepersonsorganisationen och kretsarna. Röda Korset har en anti-korruptionspolicy som en del av vår uppförandekod, vilken omfattar alla anställda, frivilliga och förtroendevalda. 2018 har tre incidenter i den lokala kretsorganisationen lett till polisanmälan gentemot individer som missbrukat sin förtroendeställning.

Vi har som mål att alla våra anställda ska ha gått vår e-kurs i anti-korruption. 2018 hade 69% av våra tjänstepersoner gått kursen. ○

Vad vill vi uppnå och hur visar vi resultat?

- Vi driver kostnadseffektivitet och transparens genom att utveckla arbetet med uppföljning och utvärdering av våra verksamheter.
- Vi har en ansvarsfull förvaltning av Röda Korsets kapital.
- Vi säkerställer att långsiktigt hållbar finansiering och ökat förtroende planeras och rapporteras under dessa specifika mål.

Våra mål

- **Anti-korruption**
Alla medarbetare ska ha genomgått utbildning i organisationens policy och rutiner avseende anti-korruption.
- **Kostnadseffektivitet**
Minskad kostnad per medarbetare med 5% jämfört med föregående år.

Växthus räddar liv

Torka, översvämningar och missväxt slår hårt mot befolkningen i Nordkorea. 4 av 10 har inte tillräckligt med mat att äta. I många byar runt om i Nordkorea har Röda Korset byggt växthus, för att hjälpa människor att få näringsriktig kost. Sung Myong Hui är volontär för Röda Korset i Kwaksan County.

– Vi odlar grönsaker som delas ut till förskolor, äldreboenden och till familjer som är i behov. Växthusen är verkligen uppskattade, människor älskar dem.

Revisorns yttrande avseende den lagstadgade hållbarhetsrapporten

Till årsmötet Svenska Röda Korsets centralstyrelse, org.nr 802002-8711.

Uppdrag och ansvarsfördelning

Det är styrelsen som har ansvaret för hållbarhetsrapporten för år 2018 och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen.

Granskningens inriktning och omfattning

Vår granskning har skett enligt FARs rekommendation RevR 12 Revisorns yttrande om den lagstadgade hållbarhetsrapporten. Detta innebär att vår granskning av hållbarhetsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisions sed i Sverige har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för mitt vårt uttalande.

Uttalande

En hållbarhetsrapport har upprättats.
Stockholm den 29 mars 2019
Ernst & Young AB

Thomas Lönnström
Auktoriserad revisor

Styrelsen för Svenska Röda Korsets centralstyrelse (hädanefter presenterat som Röda Korset) med organisationsnummer 802002-8711 och säte i Stockholm avger härmed årsredovisning för år 2018.¹⁾

Årsredovisning

¹⁾ I denna redovisning ingår den verksamhet som i bedrivs via Svenska Röda Korsets kontor i Stockholm, Göteborg, Malmö och Umeå, Röda Korsets folkhögskola, Röda Korsets behandlingscenter för krigs- och tortyrskadade i Malmö, Skövde, Skellefteå, Uppsala och Göteborg. Däremot ingår inte de separata juridiska personerna som utgörs av Svenska Röda Korsets lokalföreningar (kretsar), Röda Korsets Ungdomsförbund, den anknutna stiftelsen Rödakorshemmet, övriga anknutna stiftelser samt Röda Korsets center för torterade flyktingar i Stockholm som alla upprättar sina egna separata årsredovisningar eller årsbokslut.

Förvaltningsberättelse

Vår vision

Ingen ska lämnas ensam i en katastrof.

Vårt uppdrag

Att förhindra och lindra mänskligt lidande, skydda liv och hälsa och säkerställa respekten för varje människas värdighet.

Våra grundprinciper

- Humanitet
- Öpartiskhet
- Neutralitet
- Självständighet
- Frivillighet
- Enhet
- Universalitet

Våra mål 2016 – 2019

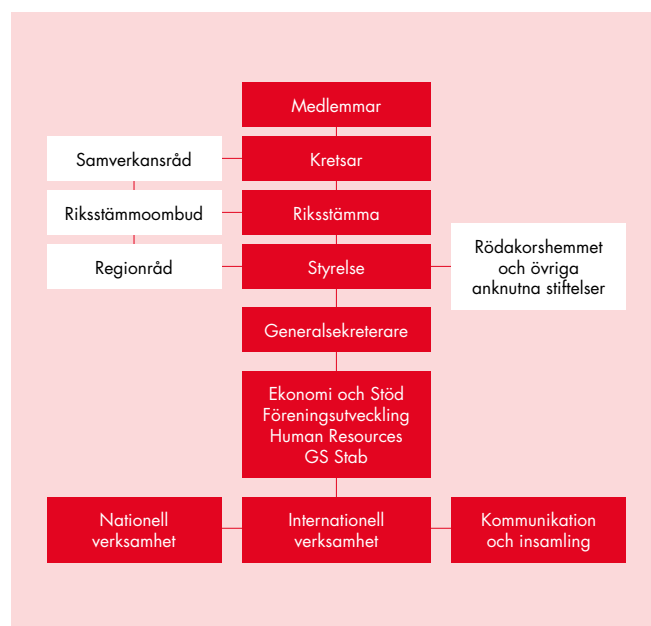
- Nå människor i akut kris och nöd, hemma såväl som i världen, effektivt och med insatser som möter behoven.
- Effektivt bidra till att stärka människors och samhällens motståndskraft mot kriser och återhämtningsförmågan efteråt.
- Effektivt bidra till att minska riskerna för människor och samhällen att drabbas av kriser och katastrofer.

Hållbarhet

Röda Korset kartlägger hur verksamheten bidrar till uppfyllandet av de globala målen för hållbar utveckling. Vår verksamhet prioriteras alltid utifrån humanitära behov, men vi strävar alltid efter att bidra till hållbarhetsmålen. Den lagstadgade hållbarhetsrapporten utgörs av sid. 20-31. GRI-index återfinns på sid. 56-57.

Röda Korsets organisation

Röda Korset är en allmännyttig ideell förening som styrs av sina medlemmar. Vid 2018 års utgång hade Röda Korset 115 400 (119 600) medlemmar. Medlemsstyrningen inom föreningen utövas i huvudsak genom Riksstämman, Röda Korsets styrelse (nedan kallad styrelse) och generalsekreteraren samt ledningsgruppen. Röda Korsets organ och styrningens övergripande struktur framgår av illustrationen nedan.

Det styrande regelverket utgörs framför allt av Röda Korsets sju grundprinciper, internationella rödakors- och rödahalvmånerörelsens styrdokument (däribland stadgar, resolutioner och policies), stadgar, uppförandekod, ekonomiskt regelverk och övriga interna styrdokument samt av Årsredovisningslagen, Bokföringsnämndens allmänna råd, Stiftelselagen och Frivilligorganisationernas Insamlingsråds kvalitetskod för styrning av svenska insamlingsorganisationer.

Kretsar

Röda Korset är organiserat i lokalföreningar, så kallade kretsar, som arbetar inom ett visst geografiskt område med antingen allmän eller särskild inriktning av verksamheten. Varje krets är en juridisk person och formellt underställd Röda Korsets styrelse. Vid 2018 års utgång hade Röda Korset 774 (839) kretsar. De senaste åren har allt fler kretsar slagits samman till större enheter, vilket ger en mer effektiv administration och skapar mer utrymme för fler av de frivilliga att delta i själva verksamheten.

I varje kommun med flera kretsar samarbetar dessa i ett samverkansråd, som samordnar kretsarnas arbete inom kommunen och utser representanter som företrädare för Röda Korset på kommunal nivå vid kontakter med kommunen, myndigheter, företag och andra organisationer. Samverkansråden väljer också riksstämмоombud. I var och en av Röda Korsets tio geografiska regioner utses ett regionråd med sju till nio ledamöter. Regionråden har som huvudsakliga uppgifter att vara ett led i informationsutbytet och dialogen mellan kretsar och Röda Korsets styrelse, att stödja samverkansråden i deras uppgifter samt att fullgöra de uppgifter som styrelsen delegerat till råden.

Riksstämman

Riksstämman är Röda Korsets högsta beslutande organ och det forum där medlemmarna genom sina valda ombud utövar sin rätt att besluta i Röda Korsets angelägenheter. Stämman hålls vart fjärde år.

Riksstämmans obligatoriska uppgifter är bland annat att behandla Röda Korsets årsredovisning, fastställa balans- och resultaträkningar för de senaste fyra verksamhetsåren samt besluta om ansvarsfrihet för styrelsen. Stämman fastställer även medlemsavgiften för den närmaste fyraårsperioden och beslutar om avgiftens fördelning mellan nationell och lokal nivå. Det är stämman som väljer ordförande, styrelseledamöter, revisorer och valberedning. Stämman fastställer även ordförandens arvode samt ersättningsprinciper för styrelsens övriga ledamöter och andra förtroendevalda. Nästa Riksstämman hålls i Visby 24-26 maj 2019.

Styrelse

Styrelsen är Röda Korsets högsta beslutande organ mellan riksstämmorna och har det yttersta ansvaret för att rödakorsuppdraget och stämmans beslut genomförs. Styrelsen ska bestå av en ordförande och elva ledamöter. Mandatperioden är en riksstämmoperiod, det vill säga fyra år. Ordförandens respektive ledamöternas sammanhängande mandatperiod kan uppgå till högst två riksstämmoperioder. Om ordföranden avgår under pågående mandatperiod väljer styrelsen inom sig en ny ordförande för återstående mandatperiod. Styrelsen kan också kalla till en extra Riksstämman för fyllnadsval till ordförandeposten. Styrelsen beslutar om den övergripande tjänstepersonorganisationen samt om instruktion och ersättning för generalsekreteraren. Styrelsen sammanträder minst sex gånger per år. Generalsekreteraren är huvudföredragande vid styrelsemöten men ingår inte i styrelsen. Styrelsens ordförande sedan maj 2017 är Margareta Wahlström.

Riksstämman har beslutat att ordföranden ska ha sitt uppdrag som huvudsaklig sysselsättning och erhålla ett arvode som följer och indexjusteras enligt det arvode som utgår till riksdagsledamöter. Arvodet för ordförande var vid utgången av 2018 66 900 kronor per månad. Till styrelsens övriga ledamöter samt till föreningsrevisorer, valberedningsledamöter och regionrådsledamöter utgår ersättning för styrkt inkomstbortfall om de så begär, dock högst 3 000 kr per dag.

Anknytta stiftelser

Den anknytta stiftelsen Rödakorshemmet driver Röda Korsets Högskola, belägen i Flemingsberg. Övriga anknytta stiftelser är avkastningsstiftelser som delar ut stipendier till behövande. Översyn av de anknytta stiftelserna pågår i syfte att permutera och likvidera mindre stiftelser för att effektivisera stiftelsearbetet.

Forskning och utveckling

Vid Röda Korsets Högskola bedrivs forskning inom det hälsofrämjande området. Röda Korset tar också årligen fram ett antal rapporter som belyser olika områden i syfte att öka kunskap och skapa opinion hos centrala målgrupper. Läs mer om våra rapporter i verksamhetsberättelsen sid. 6.

Generalsekreterare

Styrelsen biträds av en tjänstepersonsorganisation under ledning av en generalsekreterare. Posten innehas sedan mars 2018 av Martin Ärnlov. Generalsekreterarens ersättning fastställs av styrelsen och var vid 2018 års utgång 95 000 kr per månad.

Tjänstepersonsorganisation

Anställda medarbetare finns i huvudsak på fyra rödakorskontor i Stockholm, Göteborg, Malmö och Umeå samt Röda Korsets folkhögskola och fem behandlingscenter för krigsskadade och torterade i Sverige. Därtill finns delegater från Röda Korset som tjänstgör internationellt i krigs- och krisområden. Ledningsgruppen leds av generalsekreteraren och i den ingår avdelningschefer för generalsekreterarens stab, Internationell verksamhet, Nationell verksamhet, Föreningsutveckling, Ekonomi och stöd, Kommunikation och insamling samt Human Resources.

Medarbetare

Vid 2018 års utgång hade Röda Korset 430¹⁾ (413) anställda. Vi bedriver ett aktivt arbete för att säkerställa mångfald i våra verksamheter.

För anställda inom Röda Korset tillämpas kollektivavtal mellan Arbetsgivarförbundet för ideella organisationer (IDEA), Unionen och Akademikerförbunden. Detta avtal reglerar bland annat pensionsförmåner, arbetstid och avgångsvillkor. Röda Korset tillämpar inte rörlig ersättning.

Auktoriserade revisorer och föreningsrevisorer

Riksstämman väljer tre revisorer för Röda Korsets styrelse. En av revisorerna, liksom en ersättare för denna, ska vara auktoriserad. De övriga två är förtroendevalda föreningsrevisorer. Riksstämman utser också två ersättare till dessa. Revisorerna utses för de fyra kalenderår som följer efter den stämman där de har valts och tillträder vid årsskiftet närmast efter stämman.

Den auktoriserade revisorn har fokus på redovisning/regellämpning avseende styrelsens verksamhet och förvaltning och bör av förtroendeskäl vara strikt oberoende av föreningen. Föreningsrevisorerna däremot bör ha en gedigen erfarenhet från och förankring i Röda Korset samt kompetens inom revision. De ska ha ett föreningsdemokratiskt fokus med inriktning på ändamålsenlighet och effektivitet i verksamheten. Föreningsrevisorernas granskning avser Röda Korsets styrelse men kan, när de bedömer det lämpligt – efter samråd med styrelse – också beröra den lokala nivån. Att den auktoriserade revisorn respektive föreningsrevisorerna har olika fokus innebär inte någon skillnad i ansvar. Varje ordinarie revisor har ett eget revisionsansvar och rätt att självständigt utforma och föredra en revisionsberättelse. I praktiken bör enighet eftersträvas, men det individuella revisionsansvaret är övergripande.

Riksstämman 2015 omvalde Ernst & Young till revisionsfirma för Röda Korset 2016-2019. Huvudansvarig revisor är auktoriserade revisorn Tomas Lönnström.

Uppföljningsutskott

Röda Korsets styrelse har ett övergripande ansvar för hela organisationens efterlevnad vad gäller stadgar, policyer, riktlinjer och av Riksstämman och styrelsen fattade beslut. Uppföljningsutskottet agerar och fattar beslut vid avvikelser lokalt och regionalt som inte kan hanteras inom övriga delar av organisationen.

Finansutskott

Finansutskottet är ett utskott inom Röda Korsets styrelse. Utskottet ansvarar för organisationens kapitalförvaltning och för att kapitalförvaltningens långsiktiga mål uppnås.

Placeringspolicy

Röda Korsets finansiella investeringar förvaltas av ett finansutskott med hjälp av en extern förvaltare via avtal om så kallad diskretionär förvaltning. Röda Korset eftersträvar en långsiktig god avkastning på kapitalet, med ett balanserat risktagande. Kapitalförvaltningen sker i enlighet med Röda Korsets placeringspolicy, fastställd av styrelsen. Syftet med denna är att ange regler och riktlinjer för den totala förvaltningen avseende investeringsstrategi, organisation och ansvarsfördelning, riskuppföljning och kontroll samt rapportering och uppföljning av resultat. Placeringspolicyen ses över kontinuerligt och innehåller etiska placeringsregler med restriktioner avseende bland annat vapen och produktion av pornografi samt företag vars huvudinriktning är utvinning av fossila bränslen.

För Röda Korset är det av stor betydelse att uppnå en jämn och förutsägbar utdelning av medel från finansiella investeringar. Den långsiktiga utdelningen ska vara på en sådan nivå att kapitalets reala värde kan hållas intakt över tiden.

¹⁾ Medelantalet anställda har beräknats utifrån schemalagd arbetstid för heltidstjänst, 1 789 timmar för 2018.

Styrning av tjänstepersonorganisationens arbete

Den strategiska inriktningen för 2016–2019 är styrande för samtliga delar av Röda Korset. Utifrån den strategiska inriktningen har tjänsteorganisationen tagit fram ett antal delstrategier.

Den humanitära strategin syftar till att operationellt förtydliga vägval och prioriteringar inom verksamheten. Den finansiella strategin förtydligar hur målet att öka våra samlade intäkter ska åstadkommas. Frivilligstrategin syftar till att skapa ramverk för hur vi ska utveckla frivilligverksamheten. Med hjälp av påverkansstrategin vill vi nå större effekt i vårt påverkansarbete genom att skapa tydlighet och ge vägledning. Verksamhetsplanerna för Röda Korset tar utgångspunkt i den strategiska inriktningen, delstrategier och en löpande omvärldsanalys avseende behoven och drivkrafterna i omvärlden. Planerna pekar ut vilka prioriteringar som behöver göras och vilka effekter och övergripande resultat som ska nås under kommande år.

Arbetet inom Röda Korsets tjänstepersonorganisation styrs utifrån hela organisationens övergripande mål samt mot de förväntade resultat och indikatorer som sätts för alla insatser och insatsområden i samband med den årliga verksamhetsplaneringsprocessen.

En viktig komponent i styrningen är att främja ett horisontellt synsätt där flera avdelningar och enheter har ett gemensamt ansvar för att säkerställa att de gemensamma övergripande målen nås. De övergripande målen är beslutade utifrån de olika strategierna som beslutats av styrelsen och som i sin tur är en konkretisering av den strategiska inriktningen 2016–2019. Under 2018 hade organisationen 5 övergripande mål. Både de övergripande målen och de förväntade resultaten för insatser och insatsområden följs upp kvartalsvis. Det ger underlag för beslut om omprioriteringar och åtgärder för att säkerställa att resultaten nås. Varje sådan uppföljning sammanfattas i en kvartalsrapport till styrelsen.

Intern kontroll

God intern kontroll är avgörande för Röda Korsets verksamhet. Syftet med den interna kontrollen är att kunna lämna väsentlig information om organisationen och är en metodik för att skapa förtroende för organisationens finansiella rapportering. Särskilt viktigt är att belysa de aspekter som relaterar till verksamhetens ändamålsenlighet.

Intern kontroll är en process som drivs av Röda Korsets styrelse, ledningsgruppen och dess medarbetare. Den har utformats för att ge en rimlig säkerhet om att fastställda mål uppnås och att den operationella verksamheten är ändamålsenlig och effektiv. Tillförlitlig finansiell rapportering samt efterlevnad av externa lagar och regler samt interna regelverk ska alltid följas. Den interna kontrollen har sin grund i COSO-modellens fem huvuddelar:

- Kontrollmiljö – den kultur och de värderingar som styrelsen och ledningsgruppen arbetar och kommunicerar utifrån.
- Riskbedömning – organisationens process för att identifiera och hantera risker.
- Kontrollaktiviteter – aktiviteter med syfte att förebygga och upptäcka fel.
- Information och kommunikation – med syfte att återrapportera från ledningsgruppen ut mot organisationen och från organisationen till ledningsgruppen, men även externt till myndigheter och allmänhet.
- Övervakning och uppföljning – ska säkerställa kvaliteten i processen genom olika slags aktiviteter som budgetuppföljning, rapportering till ledningsgruppen och styrelsen liksom rapportering från revisorer.

Kontrollmiljön

Enligt Frivilligorganisationernas Insamlingsråds kvalitetskod har styrelsen ansvar för att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett effektivt sätt. Styrelsens och ledningsgruppens ansvar och arbetsätt utgör därför en viktig del i en bra kontrollmiljö. Den upprättade arbetsordningen tydliggör Röda Korsets styrelses arbete och ansvar. Styrelsen har utsett en generalsekreterare som har ansvaret för tjänstepersonorganisationen inklusive ansvaret för den löpande förvaltningen. Uppgifterna och ansvarsområdena definieras i arbetsordningen för generalsekreteraren. Fastställda styrdokument såsom policies, riktlinjer och rutiner utgör en väsentlig del av kontrollmiljön. Viktiga styrdokument utgörs bland annat av placeringspolicyn för den finansiella hanteringen, uppförandekoden samt riktlinjerna för firmateckningsrätt och attest.

Ansvaret för intern kontroll avseende den finansiella rapporteringen ligger på avdelningen Ekonomi och stöd. Syftet är att säkerställa en ändamålsenlig kontrollmiljö och en effektiv intern kontroll. Detta görs dels genom proaktiva insatser och aktiv riskidentifiering, dels genom kontinuerlig kontroll och uppföljning. Det förebyggande arbetet fokuserar på utbildning, information till chefer och medarbetare och att kontinuerligt förbättra processer och rutiner. Aktiviteterna avseende kontroll och uppföljning utgår bland annat från aktuell riskanalys och fastställda minimikrav. Avdelningens arbete rapporteras till CFO, generalsekreteraren samt till styrelsen. Avdelningen ansvarar också för att följa upp att planerad verksamhet följer den strategiska inriktningen, delstrategier och mål samt för den finansiella rapportering och kontroll av policyer och riktlinjer.

Uppföljning av ekonomiskt utfall, riskbedömning och måluppfyllelse sker varje kvartal. Vid kvartalsboksut följer ledningen upp avvikelser mellan utfall och budget med Röda Korsets chefer och fastställer prognos för resterande del av året. För verksamheten följer ledningen upp hur de uppsatta målen nås inom respektive arbetsområde och enhet samt vilka strategier och åtgärder som måste vidtas för att vid behov förbättra måluppfyllelsen.

En sammanfattande bedömning av året upprättas i samband med rapportering på årets sista kvartal.

Riskbedömning

Riskhantering handlar om att hantera risker kopplade till bland annat förtroende, oetiskt agerande och oegentligheter. Riskhanteringsarbetet påverkar även efterlevnad av ansvar och ändamålsenlighet som ramverket (stadgar, policys med mera) fastställt. Omvärldsrisker såsom exempelvis ändrade skatteregler beaktas också. I samband med den årliga verksamhetsplaneringsprocessen görs en riskanalys inom varje insatsområde som sedan uppdateras och följs upp kvartalsvis under det kommande året.

Arbetet sker utifrån COSO-modellen och följer de riskkategorier som Internationella rödakors- och rödahalvmånefederationen (IFRC) fastställt.

I modellen ingår följande riskkategorier:

- Risk för skadat förtroende
- Strategiska risker
- Finansiella risker
- Aktivitetsrelaterade risker
- Omvärldsrisker
- Personalrelaterade risker
- Rättsliga och institutionella risker

De olika komponenterna i riskhanteringen omfattar bland annat en bedömning av sannolikhet (S) och konsekvenser (K) samt beräkning av riskvärde (SxK). Processen för riskbedömning ska vara utformad så att potentiella händelser, som kan medföra en risk att Röda Korsets mål inte uppnås, identifieras. Modellen baseras på en inbyggd riskanalys i ordinarie processer såsom verksamhetsplanering och uppföljning. Integrerad riskhantering är en kontinuerlig process och en del av det dagliga arbetet. De externa revisorerna träffar föreningsrevisorerna regelbundet, både tillsammans med ledningen och på egen hand, för att gå igenom sina respektive riskanalyser och säkerställa en aktuell riskanalys som utgör utgångspunkten för revisorernas granskning.

Kontrollaktiviteter

Kontrollaktiviteterna är kopplade till riskbedömningen och syftar till att säkerställa god intern kontroll i organisationens processer. Utgångspunkter för kontrollaktiviteterna är riskhantering, riskeliminering, uppföljning och utvärdering. Dessa moment är i linje med Internationella rödakors- och rödahalvmånefederationens modell för riskhantering. Syftet med dessa är att säkerställa att kontroller byggs in i de olika delmomentens processer. En viktig kontrollaktivitet är Röda Korsets rapportering gentemot Frivilligorganisationernas Insamlingsråds kvalitetskod. I samband med denna går Röda Korset igenom de krav som ställs bland annat på den interna kontrollen och sammanfattar därefter efterlevnaden av dessa krav i en separat rapport.

Information och kommunikation

Kommunikation med allmänheten hanteras till största delen av enheten Infoservice som hör till avdelningen Föreningsutveckling. Denna enhet svarar även på frågor från medlemmar och givare. Syftet är att förenkla kommunikationen och få en enhetlighet samt säkerställa snabb återkoppling. Öppenhet och tillgänglighet är ledord i kommunikationsarbetet och som ett led i detta sker en allt större del av kommunikationen via Röda Korsets sociala mediekkanaler. Röda Korsets pressjour har öppet dygnet runt.

Kommunikation mellan ledningen och anställda, liksom mellan ordförande och volontärer, sker bland annat genom direktsänd webb-tv via Röda Korsets intranät (Rednet). Dessa sändningar finns det möjlighet att ta del av även i efterhand. Via Rednet har samtliga anställda, medlemmar och frivilliga tillgång till styrdokument och andra väsentliga delar i kontrollmiljön.

Övervakning och uppföljning

Uppföljning av att Röda Korset uppnår en god intern kontroll och att interna styrdokument efterlevs sker av både interna och externa parter. Dessa parter omfattar ledningsgruppen, styrelsen, finansutskottet, avdelning Ekonomi och stöd, Svensk Insamlingskontroll (SFI) samt Röda Korsets externa revisorer och föreningsrevisorerna. SFI granskar årligen att de organisationer som har 90-konton efterlever de krav som SFI fastställt. De externa revisorerna rapporterar sina iakttagelser till ledningen minst två gånger årligen och föreningsrevisorerna rapporterar sina iakttagelser till ledningen minst

en gång per år. Minst en gång per år rapporterar dessutom både externa revisorer och föreningsrevisorerna resultatet av sin granskning och sina iakttagelser till styrelsen.

Anti-korruption

Som en naturlig konsekvens av uppdragets art arbetar Röda Korset i komplexa, riskfyllda och utsatta kontexter. Där är korruption en realitet och något som Röda Korset alltid måste förhålla sig till. I många av de länder vi är verksamma i är korruptionsrisken hög. I samtliga korruptionsfall vidtas åtgärder i dialog med Internationella rödakors- och rödahalvmånefederationen eller berörd nationell rödakors- eller rödahalvmåneförening. Även andra berörda parter och bidragsgivare vidtalas. Om vi får kännedom om korruption behöver det inte leda till att ett samarbete med ett land avslutas, men incidenten ska alltid rapporteras och hanteras.

På grund av den generellt höga risken i våra internationella program förutsätter vi högsta korruptionsrisk med tillhörande kontrollåtgärder tills motsatsen är bevisad. Det är upp till varje partner att komma in med begäran att vi ska lägga på kontrollen och därmed påkalla en bedömning. När vi ingår bilaterala samarbeten gör vi en bedömning av partnerns egna interna kontrollfunktioner och vilka utökade kontrollåtgärder Röda Korset behöver sätta in.

Även nationellt har Röda Korset rutiner för intern kontroll för att förebygga och fånga upp misstankar om oegentligheter både inom tjänstepersonorganisationen och kretsarna. Röda Korset har en anti-korruptionspolicy som en del av vår uppförandekod, vilken omfattar alla anställda, volontärer och förtroendevalda. Enligt Röda Korsets uppförandekod ska alla former av korruption motverkas. Det innebär att det är förbjudet att ge eller ta emot mutor i form av pengar, gåvor, tjänster eller andra förmåner. Begreppet innefattar även bestickning, favorisering, nepotism, förskingring,

Vid misstanke om korruption eller bedrägeri kan anställda, volontärer, medlemmar och förtroendevalda anmäla detta anonymt genom en visselblåsarfunktion. På grund av den höga risken för korruption i våra insatser utomlands får all personal på vår internationella avdelning speciell utbildning. Vi har som mål att alla våra anställda ska ha gått vår e-kurs i anti-korruption. 2018 hade 69 % av våra anställda gått kursen. Ambitionen är att öka antalet anställda som genomgår kursen och den ingår nu i introduktionsutbildningen för nyanställda.

Under 2018 har korruption eller misstanke om korruption uppdagats i Demokratiska Republiken Kongo, Peru, Mali, Bangladesh och Centralafrikanska Republiken. I samtliga korruptions fall under året har Röda Korset vidtagit åtgärder i dialog med IFRC eller berörd nationell rödakors-/rödahalvmåneförening. Även andra berörda parter och bidragsgivare har vidtalats. 2018 har tre incidenter i den lokala kretsorganisationen lett till polisanmälan gentemot individer som missbrukat sin förtroendeställning.

Riskhantering

Arbetet med riskhantering sker utifrån COSO-modellen som beskrivs under avsnittet om internkontroll. Riskidentifiering görs i samband med planeringsprocess och uppdateras vid varje uppföljningstillfälle. Rapportering görs till ledningsgrupp och styrelse vid varje kvartalsuppföljning.

Typ av risk	Risk identifiering	Åtgärd
Personal- och säkerhetsrisker	Röda Korset arbetar i en kontext nationellt och internationellt där personal kan utsättas för våld eller hot.	Förankra riktlinjer och rutiner, genomföra säkerhetsutbildningar samt kontroll över resandet. Framtagande av system för säkerhet i fält.
Verksamhetsrisker	Internationella insatser genomförs inte effektivt pga. bristande samordning inom rörelsen.	Röda Korset bidrar aktivt till Movement Coordination and Cooperation (SMCC).
	Beredskapsförmåga och rekrytering av frivilliga möter inte tillräckligt väl de humanitära behoven om vi får en stor nationell kris.	Röda Korset integrerar kapacitetsstärkande åtgärder i alla program.
Förtroendrisker	Röda Korsets insatser internationellt blir inte genomförda pga. korruption vilket kan skada förtroende hos givare.	Risken hanteras genom att krav ställs på partners att aktivt arbetar förebyggande genom utbildning samt utvecklar relevanta policyer.
	Uppfattningen sargas av incidenter inom Röda Korset och mediala "drev". Svårigheter med att försvara sig mot angrepp i nytt medielandskap.	Proaktivt kommunikativt arbete för att bemöta dessa.
Finansiella risker	Minskad vilja att bidra till Röda Korset hos allmänhet, företag och organisationer ger en hög osäkerhet kring finansiering genom insamlade medel.	Hög transparens och visa effekter av vårt arbete för att bygga förtroende samt arbeta med givarmodeller som bygger stabila och förutsägbara intäkter.
Omvärldsrisker	Fler aktörer och substitut gör det allt svårare att nå tillväxt. Insamlingsmarknaden ökar inte i samma omfattning som tidigare.	Synliggöra relevant verksamhet, att vara innovativa och kommunicera de resultat vi uppnår.

Väsentliga händelser under året

- Regeringen beviljade 30 Mkr till Röda Korset för arbete med unga med psykisk ohälsa med risk för hemlöshet med fokus ensamkommande ungdomar.
- Martin Ärnlov tillträdde som ny generalsekreterare i mars och har med sin bakgrund som vd för Bräcke Diakoni, och tidigare CFO, goda insikter i styrning av en humanitär organisation.
- I samband med de skogbränder som rasade under sommaren 2018 agerade Röda Korset på uppdrag av Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap för att organisera spontanfrivilliga, samt att på vissa platser sköta frivilligsamordningen. Insatsen fungerade mycket bra och Röda Korset erhöll stora bidrag från företag och allmänhet i form av produkter och tjänster samt monetära gåvor.

Styrelsens arbete under året

Under 2018 har styrelsen haft åtta styrelsemöten samt deltagit på ett femtontal större dialogmöten inom organisationen. En ledamot avgick under våren 2018 av personliga skäl. I februari 2019 avled vår vice ordförande Bo Hermansson. Styrelsens fokus har legat på att ta fram styrelsens förslag till 2019 års Riksstämman. I denna del har särskilt fokus legat på Strategi 2023 och former för att stärka den lokala kapaciteten inom Svenska Röda Korset. Prioriterade områden har varit stärkt krisberedskapsförmåga, ökade satsningar i socioekonomiskt utsatta områden samt förebyggande arbete mot ohälsa. Internationellt har styrelsen varit drivande i att skapa ett globalt nätverk (GlowRed) för att öka antalet seniora kvinnliga ledare inom rödakors- och rödahalvmånerörelsen.

Framtida utveckling, risker och osäkerhetsfaktorer

Röda Korsets fokus under 2019 är:

- Fortsatt ökad kris och beredskapsförmåga i Sverige.
- Fortsatt ökat internationellt verksamhetsstöd till akuta och utdragna kriser.
- Ökad innovation och digitalisering, att visa effekterna av vårt arbete och att stötta ökad insamling och engagemang.

Risker och osäkerhetsfaktorer:

- Att tillräckligt antal volontärer inte rekryteras för att fortsätta öka beredskapsförmågan.
- Att politiska och ekonomiska händelser i omvärlden leder till minskade resurser för att möta behov nationellt och internationellt.
- Att Röda Korset inte lyckas möta omvärldens förväntan på ökad digitalisering och krav på transparens.

Nyckeltal 2014-2018

Konventionella nyckeltal	2018	2017	2016	2015	2014
Resultat (Tkr)	30 392	- 3 743	-37 462	50 626	3 992
Totala intäkter Tkr (verksamhetsintäkter)	696 337	686 798	651 543	696 601	540 948
Eget kapital (Tkr)	1 031 480	1 001 088	1 004 831	1 042 293	991 667
Balansomslutning (Tkr)	1 165 933	1 158 498	1 140 385	1 243 698	1 084 007
Soliditet (%)	88	86	88	84	91
Medeltal anställda ¹⁾	430	413	365	347	323

Verksamhetsrelaterade nyckeltal	2018	2017	2016	2015	2014
Medlemmar	115 441	119 203	121 049	121 277	124 707
Månadsgivare	94 453	89 260	80 841	68 976	53 400

Branschspecifika nyckeltal	2018	2017	2016	2015	2014
Insamlade medel/verksamhetsintäkter (%) ²⁾	50	53	49	57	50
Bidrag från Sida/verksamhetsintäkter (%) ³⁾	27	28	30	30	34
Insamlings-, adm- och medlemskostnader/totala verksamhetsintäkter (%) ⁴⁾	19	18	17	14	19
Eget kapital/totala verksamhetskostnader (%) ⁵⁾	1,3	1,4	1,4	1,5	1,5
Ändamålsmärkta medel/totalt eget kapital (%) ⁶⁾	31	32	32	34	35

¹⁾ Medeltalet anställda har för varje år beräknats utifrån för året gällande årsarbetstid.

²⁾ Visar hur stor andel av verksamhetsintäkterna som kommer från givare (allmänhet, kretsar, arv, företag med mera).

³⁾ Visar hur stor andel av verksamhetsintäkterna som kommer från Sida.

⁴⁾ Visar hur stor del av de totala verksamhetsintäkterna – i procent – som Röda Korset använt för täckande av insamlings-, administrations- och medlemskostnader. ((Insamlingskostnad minus försäljningskostnad plus administrationskostnad samt medlemskostnad) dividerat med summan av (totala verksamhetsintäkter minskad med försäljningskostnad plus räntetäckning och aktieutdelning minus räntekostnader)).

⁵⁾ Betalningsberedskap; visar i hur många år det egna kapitalet kan finansiera våra verksamhetskostnader.

⁶⁾ Visar hur stor andel av eget kapital som är öronmärkt, det vill säga att givaren eller styrelsen har beslutat till vilket ändamål pengarna ska användas.

Nyckeltal

Röda Korset följer löpande upp ett flertal nyckeltal. De som anses särskilt viktiga och är officiella belyses nedan. Svensk insamlingskontrollens nyckeltal avseende hur stor del av de totala intäkterna – i procent – som används för att täcka insamlings- och administrationskostnader uppgick 2018 till 19 (18) %. Ökningen från föregående år beror främst på den ökade investeringen inom insamling och IT-utveckling.

Totalt eget kapital dividerat med verksamhetskostnader är ett mått på kapaciteten att upprätthålla verksamheten vid minskningar i intäktstillflödet eller vid tillfälligt ökande behov i samhället. Nyckeltalet uppgår 2018 till 1,3 (1,4) och ligger därmed över den nivå som bedöms nödvändig för att säkerställa en adekvat beredskap och handlingsutrymme. Antalet regelbundna månadsgivare är ett viktigt nyckeltal för våra intäkter och uppgår vid utgången av 2018 till 94 453 (89 260). Det innebär att den starka tillväxten under flera år har planat ut något under 2018. Den mångåriga tillväxten av regelbundna givare är ett direkt resultat av stora satsningar inom exempelvis direktrekrytering i egen regi.

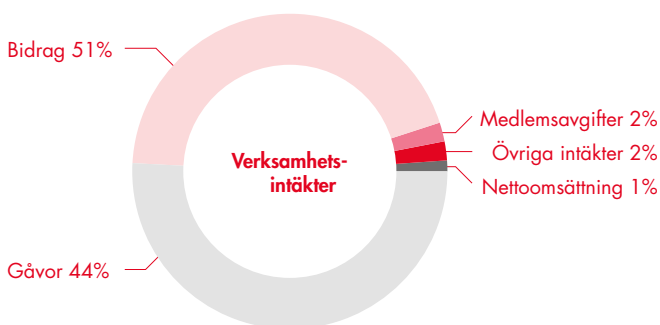
Resultat och ställning

Årets resultat

Röda Korset visar ett positivt resultat för året om +30 (-4) Mkr. Det större överskottet beror på ökad finansiell avkastning i form av realisationsvinster. Årets resultat är därmed väsentligt bättre än förväntat och har bland annat möjliggjort insatser inom prioriterade områden så som fortsatt uppbyggnad av lokal beredskapsförmåga samt utökade insatser internationellt i kriser och katastrofer.

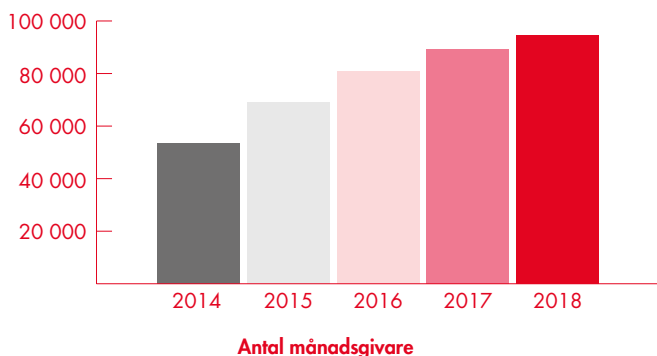
Verksamhetsresultatet för året uppgår till -73 (-38) Mkr. Det är cirka 13 Mkr sämre än budgeterat verksamhetsresultat och beror främst på lägre intäkter än förväntat.

Intäkter

Röda Korsets totala intäkter ökade 2018 med 11 % (-3 %) och uppgick till 799 (722) Mkr. Av dessa utgjorde verksamhetsintäkter 696 (687) Mkr och resultat från finansiella investeringar 103 (34) Mkr. Den stora merparten av Röda Korsets verksamhetsintäkter kommer från gåvor och bidrag. Utöver det erhåller organisationen medlemsintäkter, försäljningsintäkter från skänkta varor samt övriga intäkter. Se diagram.

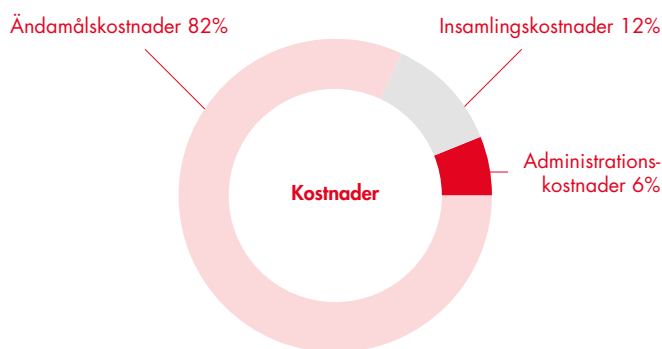
Gåvor kommer till största delen från privatpersoner genom exempelvis månadsgivande, akutinsamlingar, arv, lokala rödakorsföreningar och genom Postkodlotteriets utdelning. Insamlingsintäkterna kan variera stort från år till år främst beroende på akuta katastrofer som får stor medial uppmärksamhet. Ser vi till den underliggande trenden har Röda Korset den senaste femårsperioden haft en kraftig och stabil tillväxt av insamlingsintäkterna (exklusive akutinsamling) med en viss avmattning under 2018.

Tillväxten inom insamling beror främst på en kraftig tillväxt av det regelbundna givandet, som uppgår till 133 (120) Mkr. Vid årets slut hade Röda Korset 94 500 (89 260) månadsgivare.

Se not 2 för en detaljerad sammanställning över årets gåvo- och bidragsgivare.

Kostnader

Totala kostnader för året uppgår till 769 (725) Mkr, varav 628 (598) Mkr ändamålskostnader och 140 (127) Mkr kostnader för insamling, medlemmar och administration. Röda Korsets verksamhet är sedan 2016 uppdelad i insatsområden. Total lista över hur ändamåls-, insamlings- och administrationskostnader fördelar sig på insatsområde eller region finns i noterna 6, 7 och 8 till resultaträkningen.

Åndamålskostnader

Åndamålskostnaderna om 628 (598) Mkr fördelar sig på totalt 84 olika insatsområden. De internationella insatserna står för 313 (326) Mkr, varav Syrienkrisen fortsätter att vara det enskilt största insatsområdet. Utöver Syrien har akuta insatser genomförts främst i Bangladesh och Indonesien. Förebyggande insatser i syfte att skapa motståndskraft har fokuserats till de prioriterade länder som vi sedan flera år arbetat med denna typ av insatser i Myanmar, Libanon, Irak, Sudan, Bangladesh och ytterligare ett antal länder.

Den nationella verksamheten står för ca 260 (225) Mkr av ändamålskostnaderna, fördelat på ca 20 olika insatsområden. De större tematiska områdena är Behandling av krigsskadade och torterade, Migration och minskat utanförskap och Nationell beredskap. Övriga ändamålskostnader om 55 (47) Mkr avser övergripande insatser inom framför allt kommunikation, informations- och påverkansarbete.

Insamling och administration

Kostnader för insamling uppgick för året till 96 (87) Mkr. Ökningen jämfört med föregående år beror främst på fortsatt satsning på rekrytering av månadsgivare, stöd till insamling för lokala föreningar samt ökad effektivitet genom satsning på digital utveckling. Det har bidragit till ökad intäkt av regelbundet givande med 11% mot föregående år.

Kostnader för administration och medlemshantering uppgår till 45 (40) Mkr, en ökning med 12% jämfört med 2017. Ökningen beror på ökade IT-investeringar bland annat för utveckling stöd till frivilligutveckling, anpassning till GDPR samt ökat behov av stödfunktioner med ökad verksamhet och antal medarbetare.

Kapitalförvaltning under året

Vid utgången av 2018 uppgick Röda Korsets förvaltade kapital marknadsvärde till 1 068 (1 097) Mkr. Under 2018 gav de finansiella placeringarna en sammanlagd realiserad avkastning på 103 (34) Mkr. För mer information, se not 9 och 15.

Disposition av årets resultat

Resultatet av årets verksamhet och Röda Korsets ställning framgår av förvaltningsberättelsen samt efterföljande resultat- och balansräkningar jämte noter och redovisningsprinciper.

Målsättningen för Röda Korset är inte att redovisa ett överskott, intäkterna syftar istället till att på bästa sätt användas till ändamålsenliga insatser utifrån verksamhetsinriktning och stadgar. Målsättningen är att givarens medel ska användas till verksamhet så snart som möjligt. Vissa år redovisas dock överskott vilket innebär att medlen inte använts till insatser inom innevarande år.

Organisationen måste ha ett minimibelopp för att på ett trovärdigt sätt kunna säkerställa organisationens långsiktiga åtaganden, stabilitet och överlevnad. Enligt Frivilligorganisationernas Insamlingsråds (FRIL) definition ska det egna kapitalet (exklusive beständiga donationsfonder) minst motsvara ett års verksamhetskostnader. Röda Korsets eget kapital exklusive beständiga donationsfonder för 2018 motsvarar cirka 1,3 års verksamhetskostnader.

Fördelning av årets resultat

(Tkr)	2018
Årets resultat enligt resultaträkningen	30 392
Reservering av ändamålsbestämda medel som erhållits under året men som inte utnyttjats under året	-1 233
Utnyttjande av ändamålsbestämda medel från tidigare år samt fria avsättningar enligt styrelsebeslut	1 653
Kvarstående belopp för året	30 812

Den lagstadgade hållbarhetsrapporten har upprättats och lämnas separat. Se sid. 20.

Resultaträkning

(Tkr)	Not	2018	2017
Verksamhetsintäkter			
Medlemsavgifter		12 941	13 413
Gåvor	2	304 220	329 273
Bidrag	2	359 087	321 684
Nettoomsättning		5 526	5 336
Övriga intäkter	3	14 563	17 092
Summa verksamhetsintäkter		696 337	686 798
Verksamhetskostnader			
Ändamålskostnader	4, 5		
Ändamålskostnader	6	-628 487	-598 278
Insamlingskostnader	7	-95 737	-86 764
Medlems- och administrationskostnader	8	-44 726	-39 842
Summa verksamhetskostnader		-768 950	-724 884
Verksamhetsresultat		-72 613	-38 086
Resultat från finansiella investeringar			
Resultat från värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar	9	103 080	34 219
Övriga finansiella intäkter och kostnader	10	-75	124
Summa resultat från finansiella investeringar		103 005	34 343
Årets resultat	11	30 392	-3 743
Fördelning av årets resultat			
Årets resultat enligt resultaträkningen		30 392	-3 743
Reservering av ändamålsbestämda medel som erhållits under året men som inte utnyttjats under året		-1 233	-2 799
Utnyttjande av ändamålsbestämda medel från tidigare år, samt fria avsättningar enligt styrelsebeslut		1 653	3 372
Kvarstående belopp för året		30 812	-3 170

Balansräkning

(Tkr)	Not	2018-12-31	2017-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Immateriella anläggningstillgångar</i>			
Balanserade utgifter verksamhetssystem	12	3 343	10 473
		3 343	10 473
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Byggnader och mark	13	1 866	1 916
Inventarier	14	4 220	3 231
		6 086	5 147
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Aktier i koncernföretag	15	100	100
Övriga andelar	16	541	775
Andra långfristiga värdepappersinnehav	17	1 090 541	1 002 644
		1 091 182	1 003 519
Summa anläggningstillgångar		1 100 611	1 019 139
Omsättningstillgångar			
Handelsvaror		1 419	909
Kundfordringar		6 853	7 519
Övriga fordringar		16 668	15 603
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	18	21 512	20 540
		46 452	44 571
Likvida medel	19	18 870	94 788
Summa omsättningstillgångar		65 322	139 359
SUMMA TILLGÅNGAR		1 165 933	1 158 498
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Grundkapital		305 066	305 066
Beständiga donationsfonder		266 803	266 803
Ändamålsbestämt av givaren, nationellt		8 280	8 701
Ändamålsbestämt av givaren, internationellt		16 277	17 509
Ändamålsbestämt av givaren, katastrof		32 245	31 012
Balanserat kapital		402 809	371 997
		1 031 480	1 001 088
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		42 647	30 436
Skuld, erhållna ej nyttjade bidrag	20	34 793	36 970
Skuld avseende beslutade, ej utbetalda bidrag		1 170	2 058
Övriga skulder		5 129	7 436
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	21	50 714	80 510
		134 453	157 410
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		1 165 933	1 158 498

Förändring av eget kapital

(Tkr)	Grundkapital	Beständiga donationsfonder ¹⁾	Ändamålsbestämda medel ²⁾			Balanserat kapital	Summa Eget kapital
			Nationellt	Internationellt	Katastrof		
Ingående balans 2018	305 066	266 803	8 701	17 509	31 012	371 997	1 001 088
Ändamålsbestämt av givaren	-	-	-	-	1 233	-1 233	0
Nyttjande	-	-	-420	-	-1 233	1 653	0
Årets resultat	-	-	-	-	-	30 392	30 392
Utgående balans 2018	305 066	266 803	8 281	17 509	31 012	402 809	1 031 480

¹⁾ Avkastningen från de beständiga fonderna beräknas utifrån reporäntan och fördelas på respektive ändamål enligt givarens direktiv.

²⁾ Ändamålsbestämda medel "internationellt", "nationellt" och "katastrof" inkluderar medel som donerats med olika direktiv om användning till ett brett spektrum av ändamål. Dessa ändamål ingår i Röda Korsets verksamhet men medlen har inte kunnat användas för att finansiera verksamhet under det år gåvan mottogs. Ändamålsbestämda medel internationellt omfattar medel för Röda korsets generella internationella arbete i olika delar av världen men även i specifika insatser såsom Syrienkrisen och EU-emigranter. Nationella ändamålsbestämda medel omfattar framför allt regionala medel till verksamhet inom områdena hälsa och social delaktighet. Ändamålsbestämda medel katastrof består av medel till hjälpinsatser vid katastrofer och arbete med katastrofberedskap.

Kassaflödesanalys

(Tkr)	Not	2018	2017
Den löpande verksamheten			
Verksamhetsresultat		-72 613	-38 086
Avskrivningar		8 639	9 076
Erhållen ränta		6 166	8 624
Erhållen utdelning		17 831	19 072
Erlagd ränta		-61	-184
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital		-40 038	-1 498
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital			
Förändring av varulager		-510	93
Förändring av kundfordringar		666	-2 100
Förändring av fordringar		-2 037	4 168
Förändring av leverantörsskulder		12 211	4 846
Förändring av kortfristiga skulder		-35 168	17 010
Kassaflöde från den löpande verksamheten		-64 876	22 519
Investeringsverksamheten			
Investeringar i immateriella anläggningstillgångar		-	-
Förvärv av materiella anläggningstillgångar		-2 552	-685
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		105	45
Placeringar i finansiella anläggningstillgångar		-455 955	-153 226
Avyttring av finansiella anläggningstillgångar		447 360	188 612
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-11 042	34 746
Årets kassaflöde		-75 918	57 265
Förändring av likvida medel			
Likvida medel vid årets början		94 788	37 523
Årets kassaflöde		-75 918	57 265
Likvida medel vid årets slut		18 870	94 788

Kassaflödet visar de transaktioner som innebär in- eller utbetalningar. Årets kassaflöde visar ett negativt kassaflöde på 76 Mkr.

Noter

Tkr = tusentals kronor

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Röda Korsets redovisnings- och värderingsprinciper överensstämmer med Årsredovisningslagen, Bokföringsnämndens allmänna råd 2012:1 (K3) och Frivilligorganisationernas Insamlingsråds (FRIL) styrande riktlinjer för årsredovisning, om inte annat anges nedan. Redovisningsprinciperna är oförändrade jämfört med föregående år.

Resultaträkningen Verksamhetsintäkter

Intäkter redovisas till verkligt värde. Endast det inflöde av ekonomiska fördelar som organisationen erhållit eller kommer att erhålla för egen räkning redovisas som intäkt.

Medlemsavgifter

Medlemsavgifter betalas i sin helhet till Röda Korset. Hälften av medlemskapsbetalningen redovisas som intäkt i resultaträkningen och den andra hälften skuldförs och tillfaller Röda Korsets lokalföreningar, (kretsar). Medlemsavgiften intäktsredovisas i den räkenskapsperiod den avser.

Gåvor

En transaktion där organisationen tar emot en tillgång eller en tjänst, som har ett värde, utan att ge tillbaka motsvarande värde i utbyte är en gåva eller ett erhållit bidrag. Om tillgången eller tjänsten erhålls för att organisationen uppfyllt eller kommer att uppfylla vissa villkor och organisationen har en skyldighet att återbetala till motparten om villkoren inte uppfylls, är det ett erhållt bidrag. Är det inget bidrag är det en gåva. Intäkter i form av gåvor intäktsförs som huvudregel när gåvan sakrättsligt är genomförd.

Gåvor utgörs främst av insamlade medel från privatpersoner, företag och organisationer. Gåvor redovisas normalt enligt kontantprincipen men om en gåva avser en bestämd tidsperiod periodiseras gåvan över denna period genom avsättning till ändamålsbestämda medel i eget kapital. I den mån det på balansdagen finns avtalade men ej erhållna gåvor från företag och organisationer intäktsförs dessa efter individuell prövning. Erhållna gåvor redovisas netto, dvs. efter avdrag för de direkta kostnader som kan uppkomma vid försäljning av en tillgång.

Gåvor i form av tillgångar som donerats till Röda Korset, framför allt fastigheter och andra värdepapper, värderas till verkligt värde vid gåvotillfället. Tillgången bokförs som omsättningstillgång om syftet är att tillgången ska avyttras snarast möjligt och som anläggningstillgång om avsikten är att behålla tillgången i minst ett år.

Gåvor i form av insamlade kläder och liknande som ska säljas vidare redovisas som intäkt vid försäljningen under nettoomsättning. Varor av ringa värde i förhållande till vad som betalas, redovisas som gåva.

Gåvor i form av pro-bono-tjänster redovisas inte som intäkt, ytterligare upplysningar lämnas i not 2.

Bidrag

Bidrag redovisas som intäkt när villkoren för att erhålla bidraget har uppfyllts. Erhållna bidrag redovisas som skuld till dess villkoren för att erhålla bidraget uppfylls. Detta innebär att intäktsredovisning endast sker när det är sannolikt att bidraget inte kommer att återkrävas. Intäktsredovisning sker även för bidrag som vidareförmedlas till partnerföreningar där Röda Korset ansvarar gentemot bidragsgivaren.

Bidrag är till största del likvida medel från offentligriättsliga organ och omfattar bidragsgivare som Sida, EU, Arvsfonden, övriga statliga myndigheter och institutioner samt kommuner och landsting, och inkluderar även bidrag från aktörer som Radiohjälpen och stiftelser.

Nettoomsättning

Nettoomsättning avser försäljningsintäkter i butik vid försäljning av kläder, möbler, husgeråd och dylikt och intäktsförs vid kontant betalning eller vid fakturering. Nettoomsättning inkluderar även intäkter för textilier som återvinns samt intäkter från Röda Korsets centrala föreningsbutik.

Övriga intäkter

Intäkter som inte har med Röda Korsets primära verksamhet att göra redovisas som övriga intäkter.

Verksamhetskostnader

Verksamhetskostnader omfattar ändamåls-, insamlings-, medlems- och administrationskostnader. Kostnader definieras utifrån FRILs riktlinjer för årsredovisning. Modellen baseras på en uppskattning och bedömning på respektive insatsområde utifrån vilken typ av kostnad som insatsområdet utgör.

Kostnader för gemensamma stödfunktioner såsom personalstöd, IT, redovisning, verksamhetsstyrning, lokaler, kontorservice, inköpsfunktion och infoservice fördelas på administrationskostnader, ändamåls- och insamlingskostnader. Utfördelningen av kostnader som stödjer verksamheten fördelas enligt en av styrelsen fastlagd princip som ska reflektera en rättvisande bild av det faktiska resursanvändandet inom verksamheten.

Ändamålskostnader

Ändamålskostnader är kostnader som kan hänföras direkt till Röda Korsets uppdrag enligt dess stadgar. Här inkluderas bl. a. kostnad för personal som är anställd för att möjliggöra genomförande av de verksamheter, inom och utom Sverige, som fastställts av styrelsen, samt omkostnader av administrativ art som är en direkt följd av de åtaganden som organisationen iklätt sig för att uppfylla ändamålen. Till ändamålskostnader räknas även kostnader för opinionsbildning och upplysande verksamhet avseende det uppdrag Röda Korset har. Även uppföljning, rapportering och revision av projekt utgör ändamålskostnader. I ändamålskostnader ingår även fördelade kostnader för gemensamma stödfunktioner, som fördelas på respektive insatsområde utifrån andel av organisationens totala FTE.

Insamlingskostnader

Insamlingskostnader är kostnader vars syfte är att generera externa intäkter i form av gåvor och bidrag från samtliga givare d v s såväl privatpersoner som företag och organisationer. Detta omfattar både befintliga givare och arbetet med att söka nya givare genom kampanjer, utskick och underhåll av givarregister. Här ingår till exempel kostnader för TV- och radioreklam, trycksaker, porto, annonser, informationsmaterial, insamlingsmaterial, varumärkesstärkande insatser och profilering samt kostnad för personal som arbetar med planering och genomförande av insamlingsverksamhet. I insamlingskostnader ingår även fördelade kostnader för gemensamma stödfunktioner, som fördelas på respektive insatsområde utifrån andel av organisationens totala FTE.

Administrationskostnader

Administrationskostnader omfattar även kostnader för medlemshantering. Medlemskostnader avser kostnader för Röda Korsets nuvarande och potentiella medlemmar. Bland kostnaderna ingår medlemsvård, medlemstidning, medlemsvisering, värvning av nya medlemmar samt kostnader för medlemsystem. I medlemskostnader ingår även fördelade gemensamma stödkostnader. Övriga administrationskostnader omfattar kostnader förknippade med stadgar och legala krav, till exempel styrelse, riksstämma och revision samt central ledning och planering. Om en kostnad varken avser ändamål, medlemsvård/-värvning eller insamling hänförs den till administrationskostnader. I administrationskostnader ingår även den del av kostnader för gemensamma stödfunktioner som inte fördelats på ändamåls eller insamlingskostnader.

Leasing

Alla leasingavtal redovisas som operationella och leasingavgiften redovisas linjärt över leasingperioden.

Ersättningar till anställda

Ersättningar till anställda i form av löner, sociala avgifter och liknande kostnadsförs i takt med att de anställda utför tjänster. Pensionsförpliktelser är avgiftsbestämda och kostnadsförs det är pensionen tjänas in.

Skatter

Röda Korset är en allmännyttig ideell förening och är inskränkt skattskyldig.

Uppskattningar och bedömningar

Uppskattningar och bedömningar avhandlas under flera separat rubriker i denna not. En väsentlig bedömning är fördelning av verksamhetskostnader som beskrivs under rubriken Verksamhetskostnader.

Balansräkningen

Tillgångar, skulder och avsättningar värderas till anskaffningsvärde om inget annat anges nedan. Fordringar och skulder i utländsk valuta värderas till balansdagens kurs.

Immateriella anläggningstillgångar

Immateriella tillgångar värderas till anskaffningsvärde minskat med planliga avskrivningar och eventuell nedskrivning. Immateriella tillgångar skrivs av linjärt över den bedömda nyttjandeperioden.

Följande avskrivningstider tillämpas för immateriella anläggningstillgångar:
Balanserade utgifter för verksamhetssystem 5 år

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar värderas till anskaffningsvärde och skrivs av planenligt över den bedömda nyttjandeperioden. Om nyttjandetiden understiger tre år och anskaffningsvärdet understiger 20 Tkr kostnadsförs tillgången direkt. Enligt K3-regelverket ska materiella anläggningstillgångar delas in i komponenter för separat avskrivning. Inga väsentliga komponentgrupper har identifierats inom Röda Korsets anläggningstillgångar.

Följande avskrivningstider tillämpas för materiella och immateriella anläggningstillgångar:
Byggnader 50 år
Datorer och datorutrustning 3 år
Övriga inventarier 3-5 år

Finansiella tillgångar

Röda Korsets värdepappersportfölj klassificeras som anläggningstillgång, då syftet med innehavet är långsiktigt. Vid anskaffningstidpunkten värderas finansiella tillgångar till anskaffningsvärde med tillägg för direkta transaktionsutgifter. Nedskrivningsprövning sker kontinuerligt enligt lägsta värdets princip. Om marknadsvärdet understiger anskaffningsvärdet och nedgången bedöms vara bestående sker nedskrivning.

Alla tillgångar som innehas för riskspridning anses ingå i en värdepappersportfölj och betraktas därmed som en post vid värdering enligt lägsta värdets princip. Onoterade innehav ingår inte i värdepappersportföljen utan värderas post för post.

Lång- och kortfristiga fordringar

Lång- och kortfristiga fordringar värderas individuellt och tas upp till det belopp som beräknas inflyta.

Lager av handelsvaror

Handelsvaror som är avsedda för försäljning värderas, med tillämpning av först-in-först-ut-principen, till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet på balansdagen. Varor som är avsedda för biståndsverksamhet, till exempel utrustning för vattenrening, värderas till det lägsta av anskaffningsvärdet och verkligt värde på balansdagen. Skänkta varor i form av kläder och liknande avsedda för försäljning tas upp till ett lagervärde motsvarande maximalt 25 kr/kg.

Kundfordringar

Kundfordringar värderas individuellt till det belopp som beräknas inflyta.

Skuld för beslutade ej utbetalda bidrag

I de fall Röda Korset fattat beslut om utbetalning av bidrag/stöd och meddelat mottagaren men inte verkställt utbetalningen redovisas detta belopp som en kortfristig skuld.

Avsättningar

En avsättning redovisas när Röda Korset har ett legalt eller informellt åtagande som en följd av inträffade händelser och där vi förväntar oss att en utbetalning kommer att krävas för att reglera åtaganden samt att en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras. Avsättningen värderas till den bästa uppskattningen av det belopp som kommer att behöva erläggas.

Eget kapital

Att Röda Korset är en allmännyttig ideell förening – utan vinstsyfte och externa ägare – gör att begrepp som resultat och eget kapital har en annan innebörd än i andra juridiska former, exempelvis aktieföretag. Eget kapital utgörs av de medel som tillställts organisationen för uppfyllande av dess syften, t.ex. gåvor, och som på balansdagen inte utbetalats och där det inte föreligger en sådan juridiskt bindande förpliktelse som klassificeras som skuld eller avsättning.

Eftersom det finns restriktioner för användande av olika medel görs följande uppdelning:

- Beständiga donationsmedel: Kapital som bundits av givaren där endast avkastningen kan användas.
- Ändamålsbestämda medel: Kapitalet kan användas men endast till ändamål som givaren alternativt styrelsen angett. Dessa medel utnyttjas normalt under påföljande verksamhetsår. Här ingår gåvor från insamlingar där särskilt ändamål angivits och som ännu ej förbrukats. Här ingår även medel där Röda Korsets styrelse fattat beslut avseende ändamålet.
- Balanserat kapital: Kapitalet utgörs i huvudsak av realisationsvinster och ej förbrukade medel som tillställts organisationen utan restriktioner samt organisationens resultat. Realisationsvinster vid försäljning av värdepapper och fastigheter har som syfte att vara en buffert för värdeförändringar på placeringstillgångar/värdepappersportföljen. Om fondkapitalet bedöms vara högre än vad som är erforderligt som värdesäkring kan styrelsen fatta beslut om avsättning till visst ändamål. Ej förbrukade medel som tillställts organisationen utan restriktioner kan disponeras av styrelsen, att användas i enlighet med organisationens stadgar och för uppfyllande av organisationens syften. Årets resultat, enligt resultaträkningen (före fördelning), utgör skillnaden mellan kostnader och erhållna medel under året. Som framgår av definitionen av eget kapital sker också ett planerat uttag från, och avsättning till, olika poster inom det egna kapitalet. I den budget styrelsen fastställer för varje verksamhetsår ingår alltid en sådan planerad disposition av det egna kapitalet.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen upprättas enligt den indirekta metoden, det vill säga att den utgår från verksamhetsresultatet. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medför in- eller utbetalningar.

Koncernredovisning

Koncernredovisning har inte upprättats på grund av dotterbolagets ringa betydelse med hänsyn till kravet på rättvisande bild, i enlighet med ÅRL, kap 7 § 3a.

Not 2 Insamlade medel

Totala insamlade medel består av följande:	2018	2017
Gåvor som redovisats i resultaträkningen	304 220	329 273
Gåvor som inte redovisats i resultaträkningen	3 696	1 377
Bidrag som redovisats som intäkt	42 689	37 576
	350 605	368 226

Gåvor som redovisats i resultaträkningen (Tkr)	2018	2017
Insamlade medel		
Allmänheten inkl Postkodlotteriet ¹⁾	198 399	188 465
Röda korsets lokalföreningar	51 312	59 003
Arv	31 347	56 215
Företag	19 066	22 465
Övriga externa fonder, stiftelser och andra organisationer	4 096	3 124
Summa insamlade medel	304 220	329 273

Gåvor som inte redovisats i resultaträkningen	2018	2017
Probono		
Transport	1 070	210
Övrigt	893	130
Lokalhyra	597	190
Utrustning	577	188
Mat och dryck	454	0
IT	105	144
Böcker och julklappar	0	515
Summa	3 696	1 377

Bidrag som redovisats som intäkt (Tkr)	2018	2017
Insamlade medel		
Radiohjälpen inkl Världens barn	18 473	17 213
Företag och organisationer	13 567	8 457
Övriga externa fonder, stiftelser	10 649	11 906
Summa insamlade medel	42 689	37 576

Offentliga bidrag		
Sida	186 076	189 105
Landsting	30 417	29 244
MUCF/Kulturdepartementet	29 900	13 500
Socialdepartementet	13 967	10 275
Myndigheten för samhällsnytt och beredskap	13 093	7 532
Folkbildningsrådet	11 200	10 329
EU	7 632	4 538
Övriga bidrag	5 519	3 378
Övriga statliga myndigheter	3 997	1 159
Kommuner	3 446	4 243
Socialstyrelsen	3 321	5 254
Kammarkollegiet	2 935	3 515
Länsstyrelsen, olika län	2 615	-
Arbetsförmedlingen	2 280	2 035
Summa externa bidrag	316 398	284 108
Totalt erhållna bidrag	359 087	321 684

Gåvor och bidrag som vidareförmedlats till andra organisationer (Tkr)	2018	2017
Internationella rödakors- och rödahalvmånefederationen	151 028	150 555
Internationella Rödakorskommittén	11 908	12 432
Andra nationella rödakors- och rödahalvmåneföreningar	59 235	67 468
Röda Korsets ungdomsförbund och Röda Korsets Högskola	14 840	14 014
Lokala rödakorskretsar	19 032	7 544
Andra föreningar i Sverige	82	666
Total summa verksamhetsbidrag till andra organisationer	256 125	252 679

Not 3 Övriga Intäkter

(Tkr)	2018	2017
Kursintäkter	1 086	1 682
Fastighetsintäkter	2 176	2 081
Försäljning av tjänster inom Vård	4 702	2 899
Övriga verksamhetsintäkter	6 599	10 430
Summa	14 563	17 092

Not 4 Leasing

Röda Korset leasar framför allt kontorslokaler samt datorer och annan kontorsutrustning. Kostnadsförda leasingavgifter 2018 uppgår till 29 050 (27 884) Tkr.

Framtida leasingavgifter förfaller enligt följande:

(Tkr)	2018	2017
Inom 1 år	24 168	22 490
1-5 år	80 597	81 128
Senare än 5 år	1 757	16 109
Summa	106 522	119 727

Röda Korset är även leasegivare för lokaler.

Intäktsredovisade leasingintäkter 2018 uppgår till 2 176 (2 081) Tkr.

Framtida leasingintäkter förfaller enligt följande:

(Tkr)	2018	2017
Inom 1 år	1 877	1 841
1-5 år	506	597
Senare än 5 år	-	-
Summa	2 383	2 438

Not 5 Antal anställda, personalkostnader och arvoden

(Tkr)	2018	2017
Löner och andra ersättningar		
Styrelse	786	987
Generalsekreterare ¹⁾	1 061	1 152
Övriga anställda	207 987	189 598
Totala löner och ersättningar	209 834	191 737
Sociala kostnader (inkl pensionskostnader) ²⁾	86 858	78 806
(varav pensionskostnader)	26 361	24 929

Pensionskostnader för övriga anställda utgår enligt kollektivavtal mellan IDEA (Arbetsgivarförbundet för ideella organisationer), Unionen och Akademikerförbunden. Av pensionskostnaderna avser 393 tkr (412 tkr) generalsekreteraren¹⁾.

Generalsekreteraren har en ersättning uppgående till 95 000 kr per månad. Pension utgår enligt gällande kollektivavtal. Vid uppsägning från Röda Korsets sida har generalsekreteraren rätt till ersättning under 12 månader. Ersättning under uppsägningstiden utgår inte efter det att generalsekreteraren uppnått ordinarie pensionsålder. Inkomster intjänade i annan anställning eller verksamhet under uppsägningstiden ska avräknas. Röda Korset har rätt att arbetsbefria generalsekreteraren som dock skall stå till Röda Korsets förfogande för de arbetsuppgifter styrelsen finner lämpliga.

Antal	2018	2017
Styrelseledamöter på balansdagen	11	12
Kvinnor	7	7
Män	4	5
Medelantal anställda³⁾	430	413
Kvinnor	294	282
Män	136	131
Chefer	42	40
Kvinnor	26	26
Män	16	14

¹⁾ Martin Ärnlov tillträdde som generalsekreterare den 26 mars. Dessförinnan var Anna Ernestam tillförordnad generalsekreterare.

²⁾ Pensionsinbetalningar görs ej för ordförande och styrelseledamöter.

³⁾ I antalet anställda ingår arvoderade rödakorslärare, däremot ingår inte övriga uppdragsgare som arvoderats. Medelantalet anställda har beräknats utifrån schemalagd arbetstid för heltidstjänst 1 789 (1 797) timmar.

Not 6 Ändamålskostnader

(Tkr)	2018	2017
Internationella		
Mellanöstern och Nordafrika	74 024	84 680
Asien	70 030	77 153
Östra och södra Afrika	47 909	67 284
Väst- och Centralafrika	46 113	42 553
Globala insatser och övergripande internationella kostnader	44 860	37 564
Europa och Latinamerika	30 247	17 134
Summa	313 183	326 368
Nationella		
Behandling av krigsskadade och torterade	79 059	75 526
Migration och minskat utanförskap	44 637	38 451
Förenings- och frivilligutveckling	26 486	19 361
Informationsspridning, utbildning och påverkansarbete	25 468	21 079
Röda Korsets folkhögskola	20 785	19 983
Nationell beredskap	19 598	10 295
Hälsofrämjande insatser	19 309	15 196
Stöd till människor på flykt	10 388	10 358
Second Hand, textilt återbruk och stödfunktion för lokala rödakorskretsar	7 224	6 093
Samordning och resursutveckling	6 865	8 241
Summa	259 819	224 583
Övergripande		
Kommunikation (flera insatsområden)	29 169	21 973
Samordning och resursutveckling	21 414	20 735
Info-, medlems- och givarservice	4 902	4 619
Summa	55 485	47 327
Total summa	628 487	598 278

Not 7 Insamlingskostnader

(Tkr)	2018	2017
Insamling från privatpersoner	59 079	50 824
Insamling företag, lotterier, stiftelser m.m	11 058	11 026
Kampanjer	9 062	10 352
Lokal kretsinsamling	6 376	5 333
Digital utveckling	5 128	3 698
Info-, medlems- och givarservice	4 575	4 311
Akuta insamlingar	459	1 220
Summa	95 737	86 764

Not 8 Medlems- och administrationskostnader

(Tkr)	2018	2017
IT, ekonomi, controlling och HR ¹⁾	17 752	18 478
Central ledning	8 732	5 848
Förenings- och frivilligutveckling	5 093	3 698
Lokalförsörjning, internservice & inköp	3 765	1 775
Info-, medlems- och givarservice	3 004	3 593
Ordförande och styrelse	2 351	1 741
Bidrag till rörelsen och externa aktörer	2 204	1 259
Medlemshantering	1 825	2 224
Second Hand, textilt återbruk och stödfunktion för lokala redakorskretsar	-	1 149
Organisations- och ledarutveckling	-	77
Summa	44 726	39 842

¹⁾ Stödfunktioner såsom IT, ekonomi, lokalförsörjning etc utgår både ändamålskostnad, insamlingskostnad och administrationskostnad. Här redovisas endast den del av dessa kostnader som betraktas som administrationskostnad.

Not 9 Resultat från värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar

(Tkr)	2018	2017
Realisationsvinster vid försäljningar	83 225	11 600
Realisationsförluster vid försäljningar	-5 533	-5 727
Utdelningar	17 831	19 072
Räntor	6 182	8 316
Återföring nedskrivning av värdepapper	1 375	958
Summa resultat från värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar	103 080	34 219

De höga realisationsvinsterna beror på att en stor del av innehavet placerats om i andra fonder med etisk inriktning.

Not 10 Övriga finansiella intäkter och kostnader

(Tkr)	2018	2017
Ränteintäkter och liknande resultatposter	0	308
Räntekostnader och liknande resultatposter	-56	-165
Förvaltningskostnader	-19	-19
Summa övriga finansiella intäkter och kostnader	-75	124

Not 11 Fördelning av årets resultat

(Tkr)	2018	2017
Årets resultat enligt resultaträkningen	30 392	-3 743
Reservering av ändamålsbestämda medel som erhållits under året men som inte utnyttjats under året	-1 233	-2 799
Utnyttjande av ändamålsbestämda medel från tidigare år, samt fria avsättningar enligt styrelsebeslut	1 653	3 372
Kvarstående belopp för året	30 812	-3 170

Not 12 Balanserade utgifter verksamhetssystem

(Tkr)	2018	2017
Ingående anskaffningsvärde	37 909	37 909
Årets aktiverade utgifter ¹⁾	-	-
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	37 909	37 909
Ingående avskrivningar	-27 436	-19 854
Årets avskrivningar	-7 130	-7 582
Utgående ackumulerade avskrivningar	-34 566	-27 436
Utgående redovisat värde	3 343	10 473

¹⁾ Avser investeringar och utveckling av medlems-, givar- och affärssystemet REDY.

Not 13 Byggnader och mark

(Tkr)	2018	2017
Ingående anskaffningsvärde	3 052	3 152
Försäljningar och utrangeringar	-	-100
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	3 052	3 052
Ingående avskrivningar	-584	-587
Årets avskrivningar	-50	-51
Försäljningar och utrangeringar	-	54
Utgående ackumulerade avskrivningar	-634	-584
Ingående nedskrivningar	-552	-552
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-552	-552
Utgående redovisat värde	1 866	1 916

Not 14 Inventarier

(Tkr)	2018	2017
Ingående anskaffningsvärde	11 307	10 621
Inköp	2 552	686
Försäljningar och utrangeringar	-5 040	-
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	8 819	11 307
Ingående avskrivningar	-8 076	-6 632
Årets avskrivningar	-1 459	-1 444
Försäljningar och utrangeringar	4 936	-
Utgående ackumulerade avskrivningar	-4 599	-8 076
Utgående redovisat värde	4 220	3 231

Not 15 Aktier i koncernföretag

(Tkr)	2018	2017
Röda Korsets Hotell och Konferens AB ¹⁾ , 556060-7524, Stockholm. Kapitalandel 100% (100%)	100	100

¹⁾ Röda Korsets Hotell och Konferens AB är fr o m 2001 vilande. Verksamheten övertogs av Röda Korset per 31/12 2001. Eget kapital i bolaget är 156 Tkr.

Not 16 Övriga andelar

(Tkr)	2018	2017
Andelar i bostadsrättsföreningar som erhållits via arv		
Ingående bokfört värde	775	775
Inköp av bostadsrätt	-	-
Försäljning av bostadsrätt	-234	-
Utgående bokfört värde	541	775

Not 17 Långfristiga värdepappersinnehav

(Tkr)	2018	2017
Ingående anskaffningsvärde	1 013 732	1 043 245
Förvärv	455 955	153 226
Försäljningar	-368 058	-182 739
Utgående anskaffningsvärde	1 101 629	1 013 732
Ingående ackumulerade nedskrivningar	-11 088	-12 046
Årets nedskrivning	-	-
Återföring av nedskrivning	-	958
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-11 088	-11 088
Utgående redovisat värde	1 090 541	1 002 644

Bokfört värde och marknadsvärde uppdelat per kategori

Sammansättning av Röda Korsets långfristiga värdepappersinnehav bestäms av styrelsen utifrån en portföljallokeringsmodell vilken eftersträvar en långsiktigt god avkastning på kapital med ett balanserat risktagande och regler kring etik och hållbarhet. Dessa placeringar utgör ur styrelsens synvinkel en enhet och utifrån detta portföljvärderas innehaven. Onoterade innehav ingår inte i denna portföljvärdering utan värderas post för post.

(Tkr)	2018		2017	
	Redovisat värde	Marknadsvärde	Redovisat värde	Marknadsvärde
Aktieplaceringar				
Aktieportfölj	391	389	433	554
SEB Etisk Global Indexfond	-	-	100 325	152 975
SEB Hållbarhetsfond Sverige index	65 817	71 350	49 014	60 991
SEB Stiftelsefond Sverige	-	-	48 535	55 384
SEB Stiftelsefond Balanserad	187	200	208	237
SEB Hållbarhetsfond Sverige - Lux ej utd	-	-	52 153	59 356
SEB Hållbarhetsfond Sverige Inst - Lux utd	102 937	92 198	-	-
SEB Hållbarhetsfond Global D SEK	164 898	179 433	202 102	240 390
SEB Sustainability Global Ind Fund USD	192 385	182 751	-	-
	526 615	526 321	452 770	569 887

Alternativa placeringar

SEB Private Equity Opportunity III B	54 700	55 446	41 854	36 416
Adriago	18 300	18 641	11 300	11 832
ATCM II - True Market Neutral	-	-	8 713	8 694
Bodenholm One Hedge Fund	15 000	14 351	-	-
Brummer & Partners Nektar Fund	8 200	8 261	8 200	8 424
Goldman Sachs Global Strategic Macro	10 670	10 129	6 170	6 143
Nordkinn Fixed Income Macro Fund	17 000	16 856	7 000	7 111
Scor ILS FUND Atropos B	10 000	9 866	-	-
SEB Asset Selection SEK D	8 203	7 079	8 203	7 818
SEB Microfinance Fund V Class B/D NH SEK	25 000	25 150	25 000	24 483
SEB Microfinance Fund VI B/D NH SEK	25 000	24 665	-	-
	192 073	190 444	116 440	110 921

Räntebärande placeringar

SEB Obligationsfond Flexibel-Lux utd	275 840	259 857	303 704	289 662
SEB Företagsoblfond Flexibel Utd	96 013	91 106	129 730	126 954
	371 853	350 963	433 434	416 616

Summa värdepappersinnehav	1 090 541	1 067 728	1 002 644	1 097 424
Över/undervärde (marknadsvärde - bokfört värde)		-22 813		94 780

Den stora förändringen i över/undervärde beror på att en stor del av innehaven med ett övernärde per 2017-12-31 har sålts av 2018, vilket genererat stora realisationsvinster. Försäljningarna har varit ett led i att placera Röda Korsets medel mer etiskt. Under årets sista månader har dock värdeutvecklingen varit negativ för i stort sett samtliga placeringar p.g.a. allmän osäkerhet på den finansiella marknaden. Värdenedgången anses dock inte vara bestående, varför ingen nedskrivning gjorts.

Förteckning över aktieportfölj 31 december 2018

	Innehav	Redovisat värde	Marknadsvärde
Värdepapper			
Biosensor Appl Sweden AB	16	0	0
Theducation AB	60	0	0
Sangart Inc	125 000	0	0
Sangart Inc Pref C	15 000	0	0
Volvo AB serie A	2 214	213	257
Lindab International AB	900	48	57
Getinge AB serie B	688	108	55
Arjo AB	688	22	20
		391	389

Aktieplaceringar	526 615	526 321
Alternativa placeringar	192 073	190 444
Räntebärande placeringar	371 853	350 963
Summa värdepappersinnehav	1 090 541	1 067 728

Not 18 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

(Tkr)	2018	2017
Upplupna gåvor och bidrag	6 469	4 144
Förutbetalda hyror och leasingavgifter	6 181	7 670
Övriga förutbetalda kostnader	5 472	3 855
Övriga upplupna intäkter	3 390	4 871
Summa	21 512	20 540

Not 19 Likvida medel

Röda Korset har en outnyttjad checkräkningskredit på 30 Mkr (30 Mkr). De likvida medlen består i huvudsak av banktillgodohavanden förutom 34 (38) Tkr som avser kassamedel.

Not 20 Skuld erhållna ej nyttjade bidrag

(Tkr)	2018	2017
Skuld ej nyttjade bidrag Sida	12 289	10 268
Skuld ej nyttjade övriga offentliga bidrag	758	6 621
Skuld ej nyttjade privata bidrag	21 746	20 081
Summa	34 793	36 970

Skulden till Sida består främst av RRM-bidrag dvs Rapid Response Monitoring och Ebolamedel som kommer att användas under 2019.

Skuld avseende övriga offentliga bidrag avser främst EU-medel för insatser i områden som mottagit flyktingar från Syrien. Övriga poster avser framför allt projektbidrag från Postkodsstiftelsen som sträcker sig till 2019.

Not 21 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

(Tkr)	2018	2017
Semesterlöner och upplupna löner inkl. sociala kostnader	17 728	17 966
Upplupna internationella kostnader	15 975	48 354
Övriga upplupna kostnader	7 916	6 992
Upplupna övriga sociala kostnader	4 995	4 816
Förutbetalda intäkter	4 100	2 382
Summa	50 714	80 510

Not 22 Eventualförpliktelser

(Tkr)	2018	2017
Borgensförbindelse - hyresavtal Stiftelsen Röda Korshemmet	133 770	140 777
Summa	133 770	140 777

Not 23 Väsentliga händelser efter räkenskapsårets utgång

Den 1 januari 2019 överfördes verksamheten inom Stiftelsen Röda Korsets Center för torterade flyktingar till Svenska Röda Korsets Centralstyrelse. Därmed finns sju center för vård och behandling av krigsskadade. I samband med detta gjordes en organisationsförändring och avdelningen Vård tillkom för att bättre tillgodose behoven inom vårdområdet.

Styrelsens underskrifter

Styrelsen föreslår riksstämman att fastställa resultat- och balansräkningarna.

Stockholm den 29 mars 2019

Margareta Wahlström
Ordförande

Katarina Struwe Orleifson
Vice Ordförande

Kristina Ljungros
Vice Ordförande

Oscar Fredriksson

Vera Carlbaum-Wrennmark

Shirin Persson

Elisabet Perttu

Angelica Rage

Johan Sohlberg

Johan Wendt

Vår revisionsberättelse har avgivits den 29 mars 2019

Tomas Lönnström
Auktoriserad revisor
Ernst & Young

Håkan Jarmar
Förtroendevald revisor

Curt Broberg
Förtroendevald revisor

Revisionsberättelse

Till riksstämman i Svenska Röda Korsets centralstyrelse, org.nr 802002-8711

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Svenska Röda Korsets centralstyrelse för år 2018. Föreningens årsredovisning ingår på sidorna 32–51 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av föreningens finansiella ställning per den 31 december 2018 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att riksstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Revisorernas ansvar enligt denna sed beskrivs närmare i avsnitten Den auktoriserade revisorns ansvar samt De förtroendevalda revisorernas ansvar.

Vi är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisionssed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information än årsredovisningen

Detta dokument innehåller även annan information än årsredovisningen och återfinns på sidorna 1–30, samt 54–60. Vidare har en verksamhetsberättelse avgivits separat. Det är styrelsen som har ansvaret för denna andra information. Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen för bedömningen av föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen avser att likvidera föreningen, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Den auktoriserade revisorns ansvar

Vi har att utföra revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige.

Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund

av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen. Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- Identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- Skaffar vi oss en förståelse av den del av föreningens interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- Utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- Drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en förening inte längre kan fortsätta verksamheten.
- Utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

De förtroendevalda revisorernas ansvar

Vi har att utföra en revision enligt revisionslagen och därmed enligt god revisionssed i Sverige. Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och om årsredovisningen ger en rättvisande bild av föreningens resultat och ställning.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalande

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning av Svenska Röda Korsets centralstyrelse för år 2018.

Vi tillstyrker att riksstämman beviljar styrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige.

Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisorssed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningskyldighet mot föreningen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelse som kan föranleda ersättningskyldighet mot föreningen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder den auktoriserade revisorn professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på den auktoriserade revisorns professionella bedömning och övriga valda revisorers bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelse skulle ha särskild betydelse för föreningens situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet.

Stockholm den 29 mars 2019

Håkan Jarmar
Förtroendevald revisor

Curt Broberg
Förtroendevald revisor

Tomas Lönnström
Auktoriserad revisor
Ernst & Young AB

Ledningsgrupp

Övre raden från vänster

Martin Ärnlov
Generalsekreterare

Cecilia Tengroth
Stabschef

Anna Ernestam
Chef Ekonomi
och Stöd

Therése Engström
Chef Kommunikation
och insamling

Tord Pettersson
Chef Förenings-
utveckling

Sara Revell Ford
Chef Nationell
verksamhet

Nedre raden från vänster

Melker Måbeck
Chef Internationell
verksamhet

Åsa Alexandrow
Chef Human
Resources

Styrelse

Övre raden från vänster: Vera Carlbaum-Wrennmark, Bo Hermansson, Shirin Persson, Katarina Struwe Orleifson
Nedre raden från vänster: Margareta Wahlström, Oscar Fredriksson, Elisabet Perttu
På bilden saknas: Kristina Ljungros, Angelica Rage, Johan Sohlberg och Johan Wendt

Margareta Wahlström

Ordförande sedan 2017. Bor i Stockholm. Mångårig erfarenhet av humanitärt arbete från Internationella rödakors- och rödahalvmånefederationen samt FN.

Johan Wendt

Styrelseledamot sedan 2015. Bor i Stockholm. Startar och bygger verksamheter som är samhället till gagn. Sitter i Utbildningsradions styrelse. Skriver böcker och föreläser.

Elisabet Perttu

Styrelseledamot sedan 2010. Bor i Tärendö. Har arbetat som rektor och har ett långt förflutet i Röda Korset. Ledamot i styrelsen för Stiftelsen för Dagmar & Axel Bildts donationsfond.

Vera Carlbaum-Wrennmark

Styrelseledamot sedan 2018. Bor i Stockholm. Studerar juridik. Röda Korsets Ungdomsförbundsordförande sedan augusti 2018. Aktiv i Röda Korsets Ungdomsförbund i 10 år.

Bo Hermansson

Vice ordförande. Styrelseledamot sedan 2010 - februari 2019. Även ordförande i Röda Korsets finansutskott och styrelseledamot i Röda Korsets Högskola.

Kristina Ljungros

Vice ordförande. Styrelseledamot sedan 2015. Bor i Stockholm. Organisationskonsult, ger stöd i politisk påverkan, styrelsearbete och ledningsfrågor till organisationer och myndigheter, internationell erfarenhet.

Katarina Struwe Orleifson

Vice ordförande. Styrelseledamot sedan 2015. Bor i Levide. Företagare. Ledamot i styrelsen för Röda Korsets center för torterade flyktingar. Sammanställande i uppföljningsutskottet.

Shirin Persson

Styrelseledamot sedan 2015. Bor i Falköping. Ledamot i Röda Korsets Falbygden, frivillig rådgivare i migrationsrådgivningsgruppen för västsverige. Mångårig internationell erfarenhet från Sida och FN.

Oscar Fredriksson

Styrelseledamot sedan 2011. Bor i Vansbro. Tidigare kommundirektör i Vansbro och ordförande i Röda Korsets center för torterade flyktingar.

Johan Sohlberg

Styrelseledamot sedan 2015. Bor i Västerås. Ledamot i stiftelsen Folke Bernadottes minnesfond. Erfarenhet från Internationella rödakorskommittén och SWEDEC.

Angelica Rage

Styrelseledamot sedan 2015. Bor i Forshaga. Kretsordförande i Röda Korset. Många års lärarerfarenhet samt tjugo år som kommunstyrelsens ordförande i Forshaga. Ordförande för styrgruppen Framtid 2020.

GRI Index

Allmänna standardupplysningar

Organisationen

GRI 102-1 Organisationens namn.	Svenska Röda Korset, 802002-8711
GRI 102-2 De viktigaste varumärkena, produkterna och/eller tjänsterna.	33
GRI 102-3 Lokalisering av organisationens huvudkontor.	Stockholm, Sverige
GRI 102-4 Länder som organisationen är verksam i.	5
GRI 102-5 Ägarstruktur och företagsform	33-34
GRI 102-6 Marknader som organisationen är verksam i samt målgrupper organisationen vänder sig till	4,5,23
GRI 102-7 Organisationens storlek.	33-34
GRI 102-8 Organisationens anställda - uppdelad på anställningsform, anställningsvillkor, region och kön	26
GRI 102-9 Organisationens leverantörskedja	23
GRI 102-10 Väsentliga förändringar under redovisningsperioden.	37
GRI 102-11 Beskrivning av om och hur organisationen följer Försiktighetsprincipen	21, 24, 26, 28, 33-34
GRI 102-12 Externa initiativ som organisationen stödjer.	22, 44-45
GRI 102-13 Medlemskap i organisationer och/eller nationella/internationella lobbyorganisationer.	33-34

Strategi och analys

GRI 102-14 Uttalande från ledningen.	2, 21
GRI 102-15 Viktiga risker och möjligheter	35-37

Etik och integritet

GRI 102-16 Organisationens värderingar och principer.	4,5
GRI 102-17 Riktlinjer för etiska frågor	29,33,34

Styrning

GRI 102-18 Redogörelse för organisationens styrning	21,33-37
GRI 102-19 Delegationsordning	33,34
GRI 102-20 Ledningsansvar vad gäller hållbarhetsfrågor	21,33
GRI 102-21 Konsultation med intressenter vad gäller hållbarhetsfrågor	23
GRI 102-22 Styrelsens sammansättning	55
GRI 102-23 Styrelsens ordförande	55
GRI 102-24 Förslag till och tillsättning av styrelsen	34
GRI 102-25 Intressekonflikter	34,35,36,37
GRI 102-26 Styrelsens ansvar i strategi- och värdegrundsfrågor	34,35,36,37
GRI 102-27 Styrelsens kunskap om hållbarhetsfrågor	35,36,37
GRI 102-28 Utvärdering av styrelsens arbete	37
GRI 102-29 Styrelsens ansvar i identifiering och hantering av ekonomisk, ekologisk och social påverkan	21,22,23,35,36,37
GRI 102-30 Riskhanteringsprocesser	35,36,37
GRI 102-31 Styrelsens genomgång av hållbarhetsfrågor	21,22,23,35,36,37
GRI 102-32 Styrelsens roll i hållbarhetsredovisningen	21,22,23,35,36,37
GRI 102-33 Kommunikation av kritiska angelägenheter	35,36,37
GRI 102-34 Antal kritiska angelägenheter	35,36,37
GRI 102-35 Ersättning - löner och arvoden	34,44,47
GRI 102-36 Riktlinjer och processer för ersättning	34,44,47
GRI 102-37 Intressenters involvering i ersättning	34,44,47
GRI 102-38 Årlig ersättning	34,44,47
GRI 102-39 Procentökning årlig ersättning	34,44,47

Kommunikation med intressenter

GRI 102-40 Intressentgrupper som organisationen har kontakt med.	23
GRI 102-41 Andel av personalstyrkan som omfattas av kollektivavtal	Alla anställda
GRI 102-42 Princip för identifiering och urval av intressenter.	23
GRI 102-43 Tillvägagångssätt vid kommunikation med intressenter.	23
GRI 102-44 Viktiga områden och frågor som har lyfts via kommunikation med intressenter.	23

Rapportering

GRI 102-45 Enheter som inkluderas i organisationens finansiella rapporter.	Svenska Röda Korset, 802002-8711
GRI 102-46 Beskrivning av processen för att definiera redovisningens innehåll och aspektavgränsningar.	23
GRI 102-47 Redogörelse för samtliga aspekter som redovisas.	23
GRI 102-48 Redovisa effekten av eventuella revideringar av information som ingår i tidigare redovisningar och skälen till sådana revideringar.	Inga revideringar har skett under 2018
GRI 102-49 Väsentliga förändringar som gjorts sedan föregående redovisningsperiod vad gäller omfattning och aspekternas avgränsningar.	Inga väsentliga förändringar under 2018
GRI 102-50 Redovisningsperiod.	Verksamhetsåret 2018
GRI 102-51 Datum för publicering av den senaste redovisningen.	?
GRI 102-52 Redovisningscykel.	Årligen
GRI 102-53 Kontaktperson för frågor angående redovisningen och dess innehåll.	Åsa Ander, asa.ander@redcross.se
GRI 102-54 Rapportering enligt GRI	20,21
GRI 102-55 Innehållsförteckning enligt GRI	30?
GRI 102-56 Redogörelse för organisationens policy och tillvägagångssätt för externt bestyrande av redovisningen.	31

Särskilda standardupplysningar**Miljö****Utsläpp**

GRI 305-1 (Scope 1) Direkta utsläpp av växthusgaser	25
GRI 305-2 (Scope 2) Indirekta utsläpp av växthusgaser - energi	25
GRI 305-3 (Scope 3) Andra indirekta utsläpp av växthusgaser	25
GRI 305-4 Utsläpp av växthusgaser - intensitet	25
GRI 305-5 Utsläpp av växthusgaser - minskning	25
GRI 103-1 Beskrivning av väsentlighetsaspekten och dess avgränsningar	21,22,23,25
GRI 103-2 Styrning	21,22,23,25

Socialt**Mångfald**

GRI 405-1 Mångfald i styrelsen och bland anställda	27,34
GRI 103-1 Beskrivning av väsentlighetsaspekten och dess avgränsningar	21,22,23,27,34
GRI 103-2 Styrning	21,22,23,27,34

Ekonomi**Anti-korruption**

GRI 205-1 Verksamheter som utvärderats för korruptionsrisk	29,36
GRI 205-2 Kommunikation och utbildning i organisationens policyer och rutiner avseende motverkan av korruption	29,36
GRI 205-3 Bekräftade incidenter och vidtagna åtgärder	29,36
GRI 103-1 Beskrivning av väsentlighetsaspekten och dess avgränsningar	21,22,23,29,36
GRI 103-2 Styrning	21,22,23,29,36

Indirekt ekonomisk påverkan

GRI 203-2 Relevant indirekt ekonomisk påverkan	29
GRI 103-1 Beskrivning av väsentlighetsaspekten och dess avgränsningar	21,22,23,29
GRI 103-2 Styrning	21,22,23,29

Tack!

Det värdefulla stödet från privatpersoner och samarbetspartners gör att vi kan hjälpa utsatta människor i kriser och katastrofer, såväl i Sverige som internationellt. Det gör det också möjligt för oss att utveckla vårt arbete så att det kan bli ännu bättre i framtiden. Varmt tack för era bidrag!

Lyckad ICA-kampanj

6,7 miljoner kronor blev resultatet av ICA Stiftelsens stöd genom ICA:s julkampanj 2018! ICA:s butikskunder kunde inför julen köpa ett tjugotal varor där en del av priset bland annat går till vårt integrationsarbete i Sverige. Julkampanjen marknadsfördes brett via en reklamfilm med karaktären ICA-Stig i spetsen. På ett tiotal orter anordnades glöggmingel i butiker tillsammans med Röda Korsets lokalföreningar. Utöver kampanjen bidrog ICA:s kunder bland annat med 7,5 miljoner kronor under året genom att ge sin flask- och burkpann till Röda Korset.

Viktigt företagsstöd vid skogsbränderna

I samband med sommarens skogsbränder fick vi ovärderlig hjälp i våra insatser från en rad aktörer i näringslivet. Företag som Bring, SJ, Preem, Hertz, ICA, Clas Ohlson, Carlsberg, Ikea och Mellanskog bistod med vattenförsörjning, mat, sängar och sängpaket, bilar, drivmedel, första hjälpen-artiklar, transport samt finansiellt stöd motsvarande ett värde av två miljoner kronor.

Lottköpare stödjer jämställdhet

Stödet från Svenska Postkodlotteriet och deras lottköpare är mycket viktigt för Röda Korset. Under 2018 fick vi 24 miljoner kronor i så kallat basstöd till vår verksamhet. Utöver det bidrar Postkodlotteriet till en rad projekt, där stödet går till målgrupper både i Sverige och internationellt. Ett av projekten som fick sex miljoner kronor i stöd 2018 är #Ustoo. Under tre år kommer kvinnors situation och säkerhet i norra Bangladesh stå i fokus, för att öka kvinnors deltagande i lokalsamhällen och på så sätt stärka motståndskraften mot de årliga, svåra översvämningarna.

Brings chaufför
Ramsen Janos
ser fram emot
utbildningen i första
hjälp.

Bring – ny partner

Logistikföretaget Bring var en av många aktörer som hjälpte till vid Röda Korsets insatser i samband med sommarens skogsbränder. Under hösten inleddes ett långsiktigt samarbete kring nationell beredskap. Samarbetet stärker Röda Korsets verksamhet genom att Bring-tillhandahåller lagerlokaler runt om i landet för beredskapsmaterial samt hjälper till med transporter och logistik i samband med en eventuell nationell kris. Utöver detta utbildas även ett stort antal av Brings chaufförer och övrig personal på flera orter runt om i landet till beredskapsvolontärer. Ett viktigt steg i vårt arbete kring förbättrad krisberedskap i Sverige.

Ni är viktiga!

115 400

medlemmar i Röda Korset

94 500

månadsgivare

26 000

volontärer runt om i Sverige

Fjällvandringen i Grövelsjön i höstas blev ett minne för livet för flera av de unga ensamkommande som deltog.

Unga i fokus för H&M Foundation

Under 2018 mottog Röda Korset 4,6 miljoner kronor i stöd från H&M Foundation, en allmännyttig global stiftelse privat finansierad av familjen Stefan Persson. En del av stödet gick till verksamhet för ensamkommande unga i Sverige, där bland annat Röda Korsets Ungdomsförbund spelar en viktig roll. H&M Foundation bidrog också till omfattande katastrofinsatser i Myanmar, Bangladesh och Indonesien.

Viktiga månadsgivare

De senaste åren har antalet månadsgivare till Röda Korset ökat och 2018 tillkom 16 900 nya! Nu stödjer 94 500 personer vår verksamhet med ett bidrag varje månad. Tack vare det regelbundna stödet kan vi planera verksamheten bättre och vara förberedda när katastrofen slår till. Ofta är det bråttom. Då är det viktigt att snabbt komma igång med hjälpinsatser till drabbade av till exempel en brand, jordbävning eller en orkan.

Våra duktiga värvare på stan är viktiga i arbetet för att rekrytera nya månadsgivare. Vår generalsekreterare Martin Ärnlöf, till vänster, gjorde praktik med ett värvarteam i Göteborg i våras.

Brett företagsstöd

Utöver ovanstående vill vi också tacka följande samarbetspartners för viktigt stöd under 2018: Swedavia, Swedbank, H&M, Efva Attling, Arlanda Express, Ramlösa, Wallenius Lines, Skanska.

Ingen ska lämnas ensam i en katastrof